

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Iga-aastane rakendusaruanne

Estonia - Rural Development Programme (National)

Iga-aastane rakendusaruanne	
Periood	01/01/2017 - 31/12/2017
Versioon	2017.0
Staatus – praegune sõlm	Vastuvõetav - European Commission
Riiklik viide	
Seirekomisjoni heakskiidu kuupäev	07/06/2018

Kehtiv programmiversioon	
CCI	2014EE06RDNP001
Programmi liik	Maaelu arengukava
Riik	Eesti
Piirkond	EE - National
Programmiperiood	2014 - 2020
Versioon	3.1
Otsuse number	C(2017)6338
Otsuse kuupäev	18/09/2017
Korraldusasutus	Maaeluministerium

Sisukord

1. PÕHITEAVE PROGRAMMI JA SELLE PRIORITEETIDE RAKENDAMISE KOHTA	4
1.a) Finantsandmed	4
1.b) Üldised ja programmispetsiifilised näitajad ning kvantifitseeritud sihtväärtused	4
1.b1) Ülevaattetabel	4
1.c) Põhiteave maaelu arengukava rakendamise kohta, võttes aluseks a) andmed ja b) sihtvaldkondade kaupa	12
1.d) Põhiteave tulemusraamistikus esitatud vahe-eesmärkidega seoses saavutatu kohta, võttes aluseks tabeli F	25
1.e) Muu maaelu arengu programmi spetsiifiline element [vabatahtlik]	29
1.f) Panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiatesse (vajaduse korral)	29
1.g) Currency rate used for conversion AIR (non EUR countries)	32
2. HINDAMISKAVA RAKENDAMISEL TEHTUD EDUSAMMUD	33
2.a) Maaelu arengu programmi hindamise kavasse aasta jooksul tehtud muudatused koos nende põhjendusega	33
2.b) Aasta jooksul tehtud hindamise (võttes arvesse hindamiskava 3. jagu) kirjeldus	33
2.c) Andmete esitamise ja haldamise (võttes arvesse hindamiskava 4. jagu) kirjeldus	35
2.d) Loetelu lõpetatud hindamistest, sealhulgas viited, kui need on avaldatud internetis	38
2.e) Lõpetatud hindamiste kokkuvõtte, keskendudes hindamistulemustele	41
2.f) Hindamistulemuste avaldamisel korraldatud teavitustegevuse (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu) kirjeldus	45
2.g) Hindamistulemustega seotud järelmeetmete (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu) kirjeldus	47
3. RAKENDUSKAVA TULEMUSLIKKUST MÕJUTAVAD PROBLEEMID JA VÕETUD MEETMED	50
3.a) Kirjeldage meetmeid, mida on võetud, et tagada programmi rakendamise kvaliteet ja tulemuslikkus	50
3.b) Kvaliteedi ja tulemuslikkuse tagamise mehhanismid	56
4. TEHNILISE ABI JA PROGRAMMI AVALIKUSTAMISE NÕUETE RAKENDAMISE MEETMED	58
4.a) Võetud meetmed ja hetkeolukord seoses riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja selle võrgustiku tegevuskava rakendamisega	58
4.a1) Võetud meetmed ja hetkeolukord seoses riikliku maaeluvõrgustiku loomisega (juhtimisstruktuur ja võrgustiku tugiüksus)	58
4.a2) Tegevuskava rakendamisega seoses võetud meetmed ja rakendamise hetkeolukord	58
4.b) Meetmed, millega tagatakse programmi avaldamine (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 808/2014 artikkel 13)	61
5. EELTINGIMUSTE TÄITMISEKS VÕETUD MEETMED	63
6. ALLPROGRAMMIDE RAKENDAMISE KIRJELDUS	64
7. TEABELE JA PROGRAMMI EESMÄRKIDE SAAVUTAMISELE ANTUD HINNANG	65

8. MEETMETE RAKENDAMINE VASTAVALT MÄÄRUSE (EL) NR 1303/2013 ARTIKLITES 5, 7 JA 8 SÄTESTATUD PÕHIMÕTETELE.....	66
9. EDUSAMMUD INTEGREERITUD LÄHENEMISVIISI RAKENDAMISEL EAFRD JA MUUDE LIIDU FINANTSINSTRUMENTIDE SUHTES.....	68
10. ARUANDLUS RAHASTAMISVAHENDITE RAKENDAMISE KOHTA (MÄÄRUSE (EL) NR 1303/2013 ARTIKKEL 46).....	69
11. ÜLDISTE JA PROGRAMMISPETSIIFILISTE NÄITAJATE NING KVANTIFITSEERITUD SIHTVÄÄRTUSTE KODEERIMISTABELID	79
II lisa 80	
Dokumendid.....	92

1. PÕHITEAVE PROGRAMMI JA SELLE PRIORITEETIDE RAKENDAMISE KOHTA

1.a) Finantsandmed

Vt lisatud dokumente

1.b) Üldised ja programmispetsiifilised näitajad ning kvantifitseeritud sihtväärtused

1.b1) Ülevaattetabel

Sihtvaldkond 1A						
Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T1: määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15 ja 35 kohaste kulude osakaal maaelu arengu programmi kogukuludest (sihtvaldkond 1A)	2014-2017			0,47	10,75	4,37
	2014-2016			0,13	2,97	
	2014-2015			0,01	0,23	

Sihtvaldkond 1B						
Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T2: Koostöömeetme (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) raames toetatud koostööprojektide (rühmad, võrgustikud/klastrid, katseprojektid jne) koguarv (sihtvaldkond 1B)	2014-2017			24,00	160,00	15,00
	2014-2016					
	2014-2015					

Sihtvaldkond 1C						
Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T3: Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 kohase koolituse läbinud osalejate koguarv (1C)	2014-2017			1 748,00	43,70	4 000,00
	2014-2016			69,00	1,73	
	2014-2015					

Sihtvaldkond 2A							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T4: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamise ja moderniseerimise investeerimiseks (sihtvaldkond 2A)		2014-2017	3,58	86,99	2,72	66,10	4,12
		2014-2016	2,78	67,55	0,84	20,41	
		2014-2015	2,14	52,00	0,17	4,13	
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	3 206 516,92	164,44	546 162,82	28,01	1 950 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	5 117 200,00	102,34	1 073 360,53	21,47	5 000 000,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	130 499 935,38	61,80	63 155 693,57	29,91	211 179 400,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 040 446,48	55,78	9 385 421,88	52,14	18 000 000,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 507 202,57	72,71	1 230 937,03	10,52	11 700 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	157 371 301,35	63,50	75 391 575,83	30,42	247 829 400,00

Sihtvaldkond 2B							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T5: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arengukava / investeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks (sihtvaldkond 2B)		2014-2017	1,09	38,65	1,09	38,65	2,82
		2014-2016					
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	79 521,00	15,90	38 636,50	7,73	500 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	357 360,00	89,34	9 256,30	2,31	400 000,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 557 539,27	38,68	6 668 144,45	30,14	22 124 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 994 420,27	39,07	6 716 037,25	29,17	23 024 000,00

Sihtvaldkond 3A							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T6: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes saavad toetust kvaliteedikavade, kohalike turgude ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade/-organisatsioonide kaudu (sihtvaldkond 3A)		2014-2017	2,21	125,62	1,26	71,62	1,76
		2014-2016			1,44	81,85	
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	2 375 960,54	74,25	415 333,66	12,98	3 200 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	20 000,00	40,00	715,95	1,43	50 000,00
M03	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	333 161,72	33,32	88 002,86	8,80	1 000 000,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	27 114 815,93	51,70	7 388 252,96	14,09	52 450 588,23
M09	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 744 126,15	29,07	1 732 359,78	28,87	6 000 000,00
M14	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	24 192 097,07	56,70	16 291 793,43	38,18	42 667 600,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 344 600,36	33,62	196 537,74	4,91	4 000 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	57 124 761,77	52,23	26 112 996,38	23,88	109 368 188,23

Sihtvaldkond 3B							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
Sihtvaldkonna 3B teemadel nõustatute koguarv (tk)		2014-2017			37,00	46,25	80,00
		2014-2016			14,00	17,50	
		2014-2015			1,00	1,25	
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	700 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	97 755,00	97,76	62 404,25	62,40	100 000,00
M05	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	882 825,00	88,28	0,00	0,00	1 000 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	980 580,00	54,48	62 404,25	3,47	1 800 000,00

Prioriteet P4							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T8: sellise metsa või muu metsamaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust (sihtvaldkond 4A)		2014-2017			2,50	92,73	2,70
		2014-2016			2,48	91,98	
		2014-2015			2,40	89,02	
T12: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on parandada mulla majandamist ja/või vältida mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)		2014-2017			66,96	94,32	70,99
		2014-2016			63,28	89,13	
		2014-2015			44,32	62,43	
T10: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on parandada veemajandust (sihtvaldkond 4 B)		2014-2017			66,96	104,75	63,93
		2014-2016			63,28	98,99	
		2014-2015			44,32	69,33	
T9: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke (sihtvaldkond 4A)		2014-2017			68,14	97,00	70,25
		2014-2016			64,49	91,80	
		2014-2015			44,32	63,09	
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 975 634,36	37,99	647 648,20	12,45	5 200 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	622 540,00	92,92	329 229,65	49,14	670 000,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 499 408,54	59,98	330 597,90	13,22	2 500 000,00
M08	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 214 617,87	121,46	212 354,20	21,24	1 000 000,00
M10	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	105 733 169,61	45,70	79 257 129,43	34,26	231 353 666,66
M11	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	43 495 767,07	52,67	27 626 150,37	33,45	82 585 204,00
M12	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	19 360 903,21	57,12	13 764 519,38	40,61	33 898 000,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	800 000,00	25,81	0,00	0,00	3 100 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	174 702 040,66	48,49	122 167 629,13	33,91	360 306 870,66

Sihtvaldkond 5A							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
Sihtvaldkonna 5A teemadel nõustatute koguarv (tk)		2014-2017			90,00	45,00	200,00
		2014-2016			19,00	9,50	
		2014-2015			1,00	0,50	
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	217 520,00	87,01	96 666,05	38,67	250 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	217 520,00	29,00	96 666,05	12,89	750 000,00

Sihtvaldkond 5B							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T15: Koguinvesteering energiatõhususse (eurodes) (sihtvaldkond 5B)		2014-2017	36 022 775,68	180,11	6 940 511,00	34,70	20 000 000,00
		2014-2016	16 465 392,13	82,33			
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	22 375,00	3,73	6 614,00	1,10	600 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	90 000,00	90,00	5 980,31	5,98	100 000,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 292 479,09	128,66	2 042 834,27	25,54	8 000 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 404 854,09	119,60	2 055 428,58	23,63	8 700 000,00

Sihtvaldkond 5C							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T16: Koguinvesteering taastuvenergia tootmisse (eurodes) (sihtvaldkond 5C)		2014-2017	13 199 275,03	62,85	8 202 551,66	39,06	21 000 000,00
		2014-2016			795 534,13	3,79	
		2014-2015	3 040 573,00	14,48			
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	940,00	0,19	0,00	0,00	500 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 120,00	101,20	2 560,00	25,60	10 000,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	2 988 000,00	99,60	1 528 725,00	50,96	3 000 000,00
M08	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	4 203 288,94	53,12	1 881 067,80	23,77	7 912 941,17
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	7 202 348,94	55,73	3 412 352,80	26,41	12 922 941,17

Sihtvaldkond 5D							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T18: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi heitkoguseid (sihtvaldkond 5D)		2014-2017			51,87	104,55	49,61
		2014-2016			49,56	99,90	
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 700,00	0,34	0,00	0,00	500 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	7 540,00	75,40	2 995,38	29,95	10 000,00
M10	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00		0,00		0,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	9 240,00	1,81	2 995,38	0,59	510 000,00

Sihtvaldkond 5E							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T19: sellise põllumajandus- ja metsamaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO2 sidumisele ja säilitamisele (sihtvaldkond 5E)		2014-2017			14,89	100,25	14,85
		2014-2016			14,23	95,81	
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	52 340,00	6,54	7 780,00	0,97	800 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	5 000,00	50,00	0,00	0,00	10 000,00
M10	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00		0,00		0,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	57 340,00	7,08	7 780,00	0,96	810 000,00

Sihtvaldkond 6A							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T20: Toetatud projektide abil loodud töökohad (sihtvaldkond 6A)		2014-2017			192,80	85,69	225,00
		2014-2016			39,40	17,51	
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 980 000,00	99,00	20 452,86	1,02	2 000 000,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	16 376 738,60	96,33	5 337 930,14	31,40	17 000 000,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	47 230 155,79	59,79	24 743 259,19	31,32	79 000 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	65 586 894,39	66,89	30 101 642,19	30,70	98 050 000,00

Sihtvaldkond 6B							
Eesmärknäitaja nimi		Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
T23: Toetatud projektide abil loodud töökohad (Leader) (sihtvaldkond 6B)		2014-2017			200,80	71,71	280,00
		2014-2016			6,00	2,14	
		2014-2015					
T21: sellise maaelanikkonna osakaal, keda hõlmavad kohaliku arengu strateegiad (sihtvaldkond 6B)		2014-2017			63,84	105,67	60,42
		2014-2016			63,84	105,67	
		2014-2015					
Meede	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
M19	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	89 262 866,30	99,18	14 164 094,47	15,74	90 000 000,00
Kokku	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	89 262 866,30	99,18	14 164 094,47	15,74	90 000 000,00

1.c) Põhiteave maaelu arengukava rakendamise kohta, võttes aluseks a) andmed ja b) sihtvaldkondade kaupa

PRIORITEET 1 ÜLEVAADE

Prioriteet 1 on horisontaalne prioriteet, mille alt eraldi meetmeid ei programmeerita. 1. prioriteedi (teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades) sihtvaldkond 1A eesmärk on innovatsiooni ja teadmiste baasi parandamine maapiirkondades. Sihtvaldkonna 1A eesmärkindikaatori T1 Protsent määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15 ja 35 kohastest kuludest seoses maaelu arengu programmi kogukuludega saavutamisse panustavad meetmed 1, 2 ja 16. Indikaator arvestab meetmete 1,2 ja 16 kogukulude osakaalu kogu MAK eelarvest ja aastaks 2023 on seatud sihtväärtuseks 4,37%. T1 väärtus 31.12.2017 seisuga on 0,47%, millega on 2023. aastaks seatud sihttasemest täidetud 10,75%.

Sihtvaldkonna 1B eesmärkindikaator T2 Koostöömeetme raames toetatud koostööprojektide (rühmad, võrgustikud/klastrid, katseprojektid jne) koguarv näeb ette, et kogu programmiperioodi jooksul toetatakse 15 koostööprojekti. 2017. aasta lõpu seisuga on indikaatori väärtus 24 koostööprojekti. Vastavalt on perioodiks 2014-2020 püstitatud eesmärk saavutatud.

Sihtvaldkonna 1C eesmärkindikaatori T3 Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 kohase koolituse läbinud osalejate koguarv eesmärk on, et maaelu arengukava abil läbiks koolituse 4 000 isikut. Koolituse läbinute arv oli 2017. aasta lõpuks 1748 ja sellega on saavutatud 43,70% kogu programmiperioodiks seatud sihtväärtusest.

PRIORITEET 2 ÜLEVAADE

2A

2. prioriteedi (põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine) sihtvaldkond 2A eesmärk on kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist.

Sihtvaldkonda 2A panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“;
- tegevuse liik 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“;
- tegevuse liik 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“;
- tegevuse liik 6.3 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine“;
- meede 16 „Koostöö“.

Sihtvaldkonna 2A alt on programmeeritud kokku toetust summas 247 829 400 eurot. Kõige suurema osa sihtvaldkonna eelarvest (65,4%) moodustab tegevuse liigi 4.1 (sh finantsinstrument) eelarve summas 162 179 400 eurot. 19,8% (49 000 000 eurot) moodustab tegevuse liigi 4.3 eelarve, 7,3% (18 000 000 eurot) tegevuse liigi 6.3 eelarve, 4,7% (11 700 000 eurot) meetme 16 eelarve, 2% (5 000 000 eurot) meetme 2

eelarve ja 0,8% (1 950 000 eurot) meetme 1 eelarve.

Sihtvaldkonna 2A rakendamine

Meetme 1 sihtvaldkonna 2A väljundindikaatorid on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonna 2A osas meetme 1 indikaatori O.1 väärtuseks 546 162,82 eurot, mis on 28,01% koguperioodiks kavandatud eelarvest 1 950 000 eurot. Sealhulgas tegevuse liigi 1.1 kavandatud eelarvest 400 000 eurot on realiseeritud 17 120 eurot. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.12 osas sihtvaldkonna 2A teemadel koolituses osalejate arv 107 inimest (21,40% kavandatud 500 osalejast).

Meede 2 sihtvaldkonna 2A väljundindikaatorid on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonna 2A osas indikaatori O.1 saavutatud väärtus 1 073 360,53 millega on rakendatud 21,47% indikaatori eesmärgist 5 000 000 eurot. 31.12.2017 seisuga on nõustamist saanud toetuse saajate arv sihtvaldkonna 2A teemadel (indikaator O.13) 765 inimest (18,66% kavandatud 4 100 inimesest).

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 2A eelarvest moodustab meede 4 ja selle tegevuse liigid 4.1 ja 4.3. Meetme 4 kavandatud eelarve sihtvaldkonna 2A on 211 179 400 eurot, millest 2017. aasta lõpuga on realiseeritud 29,91%, mis teeb 63 155 693,57 eurot. Vastavalt on tegevuse liigist 4.1 realiseeritud 26,97% eelarvest ja tegevuse liigist 4.3 realiseeritud 14,46% eelarvest. Lisaks on seatud eesmärgiks tegevuse liigi 4.1 kaudu toetada 807 põllumajanduslikku majapidamist põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimisel (indikaator O.4). Perioodil 2014-2017 on toetatud 534 majapidamist ehk täidetud on 66,17% seatud eesmärgist.

Meede 6 sihtvaldkonna 2A väljundindikaatorid on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.4 Toetuse saajate arv. Meetme kavandatud eelarveks (indikaator O.1) on 18 000 000 eurot, millest 2017. aasta lõpuks on välja makstud 52,14% ehk indikaator O.1 võrdub 9 385 421,88 eurot. Meetme 6 tegevuse liigi 6.3 MAK 2014-2020 eesmärgiks sihtvaldkonna 2A all on toetada 1200 põllumajanduslikku majapidamist. Perioodil 2014-2017 on sellest eesmärgist saavutatud 56,92% ehk 683 toetuse saajat.

Sihtvaldkonna 2A alt on programmeeritud meede 16 eelarve 11 700 000. Selles on perioodil 2014-2017 välja makstud 1 230 937,03 eurot (indikaator O.1), millega on saavutatud 10,52% sihtasemest.

Sihtvaldkonna 2A eesmärkindikaatoriks (T4) on protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamisse ja moderniseerimisse investeerimiseks. Eesmärkindikaatori T4 sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liik 4.1. Indikaator T4 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on 4,12% põllumajanduslikest majapidamistest saanud tegevuse liigist 4.1 toetust ümberkorraldamiseks ja moderniseerimisse investeerimiseks. Seisuga 31.12.2017 oli T4 väärtus 2,72% ja see on 66,1% planeeritud sihtväärtusest.

2B

2. prioriteedi (põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine) raames püütakse maaelu arengu eesmäärke saavutada kahes sihtvaldkonnas, millest teine on 2B. Sihtvaldkonna 2B eesmärgiks on piisavalt kvalifitseeritud põllumajandustootjate

põllumajandussektorisse sisenemise hõlbustamine ja eelkõige põlvkondadevahetuse hõlbustamine.

Sihtvaldkonda 2B panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ tegevuse liik 6.1 „Noorte põllumajandustootjate tegevusealustamine“.

Sihtvaldkonna 2B alt on programmeeritud kokku toetust summas 23 024 000 eurot. Planeeritud eelarvest moodustab peamise osa (96,1%) meetme 6 tegevuse liigi 6.1 eelarve summas 22 124 000 eurot. 2,2% (500 000 eurot) moodustab meetme 1 eelarve ja 1,7% (400 000 eurot) meetme 2 eelarve.

Sihtvaldkonna 2B rakendamine (indikaatorid)

Meetme 1 panustamist sihtvaldkonda 2B jälgitakse väljundindikaatoritega O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.1 väärtus sihtvaldkonna 2B osas 38 636,50 eurot. See moodustab 7,73% koguperioodiks kavandatud meetme 1 eelarvest sihtvaldkonda 2B. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.12 alusel sihtvaldkonna 2B teemadel koolituses osalejate arv 31 inimest, mis on 11,27% perioodiks 2014-2020 kavandatud 275 koolitusel osalejast.

Meede 2 väljundindikaatorid sihtvaldkonna 2B osas on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonna 2B osas meede 2 indikaatori O.1 saavutatud väärtus 9 256,30 eurot, millega on rakendatud 2,31% eelarvest 400 000 eurost. 31.12.2017 seisuga on nõustamist saanud toetuse saajate arv sihtvaldkonna 2B teemade osas (indikaator O.13) 2 inimest (0,67% kavandatud 300 inimesest).

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 2B eelarvest moodustab meede 6 tegevuse liik 6.1. Vastav kavandatud eelarve sihtvaldkonna 2B osas on 22 124 000 eurot, millest 2017. aasta lõpuga on realiseeritud 30,14%, mis teeb 6 668 144,45 eurot. Lisaks on seatud eesmärgiks toetust määrata 553 noorele põllumajandustootjale äriettevõtte asutamiseks (indikaator O.4). 31.12.2017 seisuga on toetuse saajaid 214 ehk täidetud on 38,70% seatud eesmärgist.

Sihtvaldkonna 2B eesmärkindikaatoriks (T5) on protsent põllumajanduslikest majapidamistest, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arenguplaani/ investeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks. Eesmärkindikaatori T5 sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liik 6.1. Indikaatorile T5 on seatud aastaks 2023 sihtväärtus 2,82%. Seisuga 31.12.2017 oli T5 saavutatud väärtus 1,09%.

PRIORITEET 3 ÜLEVAADE

3A

3. prioriteedi (toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses) raames püütakse maaelu arengu eesmärgi saavutada kahes sihtvaldkonnas, millest esimene on 3A (toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning

tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu).

Sihtvaldkonda 3A panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- meede 3 „Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad“;
- meede 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“;
- tegevuse liik 9.1 „Tootjarühma loomise ja arendamise toetus“;
- tegevuse liik 14.1 „Loomade heaolu toetus“;
- tegevuse liik 16.4 „Lühikesed tarneahelad ja kohalike turgude arendamine“.

Sihtvaldkonna 3A alt on programmeeritud kokku toetust summas 109 368 188,23 eurot. Sihtvaldkonna 3A eelarvest moodustab kõige suurema osa (48%) meetme 4 eelarve summas 52 450 588,23 eurot. 39% (42 667 600 eurot) moodustab tegevuse liigi 14.1 eelarve, 5,5% (6 000 000 eurot) tegevuse liigi 9.1 eelarve, 3,7% (4 000 000 eurot) tegevuse liigi 16.4 eelarve, 2,9% (3 200 000 eurot) meetme 1 eelarve, 0,9% (1 000 000 eurot) meetme 3 eelarve ja 50 000 eurot on programmeeritud meetme 2 raames.

Sihtvaldkonna 3A rakendamine (indikaatorid)

Meetme 1 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonda 3A on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonda 3A meetme 1 indikaatori O.1 väärtuseks 415 333,66 eurot, mis on 12,98% koguperioodiks kavandatud meetme eelarvest 3 200 000 eurot. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.12 alusel sihtvaldkonna 3A teemadel koolituses osalejate arv 894 inimest, millega on saavutatud aastaks 2023 seatud eesmärk, et koolitustel osaleb koguperioodil 800 inimest.

Meede 2 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonda 3A on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.1 saavutatud väärtus 715,95 eurot, millega on realiseeritud 1,43% indikaatori eesmärgist 50 000 eurot. 31.12.2017 seisuga on sihtvaldkonna 3A teemadel nõustamist saanud toetuse saajate arv (indikaator O.13) 2 inimest (5% kavandatud 40st inimesest).

Meede 3 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonda 3A on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.4 Toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonna 3A meetme 3 indikaatori O.1 saavutatud väärtus 88 002,86 eurot, millega on realiseeritud 8,8% planeeritud eelarvest 1 000 000 eurost. Lisaks on seatud eesmärgiks toetust määrata 75 põllumajanduslikule majapidamisele (indikaator O.4). 31.12.2017 seisuga ei ole veel indikaatori väärtust saavutatud ja rakendamise tase on 0%.

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 3A eelarvest moodustab meede 4. Meetme 4 kavandatud eelarve sihtvaldkonda 3A on 52 450 588,23 eurot, millest 2017. aasta lõpuga on realiseeritud 14,09%, mis teeb 7 388 252,96 eurot. Lisaks on sihtvaldkonna 3A osas seatud eesmärgiks tegevuse liigist 4.2 määrata toetust 70 tegevuse ellu viimiseks (indikaator O.3). Perioodil 2014-2017 on toetatud 12 tegevust ehk täidetud on 17,14% eesmärgist.

Meetme 9 sihtvaldkonna 3A väljundindikaatorid on O.1 Avaliku sektori kogukulud, O.3 toetust saanud tegevuste arv ja O.9 Toetavates tootjarühmades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arv. Meetme kavandatud eelarveks (indikaator O.1) sihtvaldkonna 3A osas on 6 000 000 eurot, millest 2017. aasta lõpuks on rakendatud 28,87% ehk indikaator O.1 võrdub 1 732 359,78 eurot. Toetust saanud tegevuste arv (indikaator O.3) on aastaks 2023 planeeritud 15, mis on 2017. aasta seisuga saavutatud. O.3 väärtus 2017.

aastal on 16. Samuti on saavutatud sihtvaldkonna 3A meetme 9 eesmärk, et aastaks 2023 osaleb 100 põllumajanduslikku majapidamist toetavates tootjarühmades. Indikaator O.9 võrdub 2017. aastal 193.

Sihtvaldkonna 3A alt programmeeritud meede 14 eelarve on 42 667 600 eurot. Sellest eelarvest on rakendatud perioodil 2014-2017 16 291 793,43 eurot (38,18% kavandatud eelarvest). Indikaator O.4 Toetussajaate arv osas on seatud aastaks 2023 sihtvaldkonna 3A meetme 14 eesmärk, et indikaatori väärtus on 2000. 2017. aastal on eesmärk saavutatud ja toetussajaate arv on 2061.

Sihtvaldkonna 3A meede 16 kavandatud eelarve on 4 000 000 eurot. Sellest on perioodil 2014-2017 väljamakstud 196 537,74 eurot (indikaator O.1), millega on realiseeritud 4,91% eelarvest. Väljundindikaatoriga O.9 on kavandatud, et perioodil 2014-2020 osaleb meetme 16 kaudu 170 põllumajanduslikku majapidamist tarneahelas osalejate vahelises koostöös/ kohalikul tasandil edendamises. Sellest eesmärgist on 31.12.2017 seisuga saavutatud 31,76% (O.9=54).

Sihtvaldkonna 3A eesmärkindikaatoriks (T6) on protsent põllumajanduslikest majapidamistest, keda toetatakse osalemise eest kvaliteedikavades, kohalikel turgudel ja lühikestes tarneahelates ning tootjarühmades- või organisatsioonides. Eesmärkindikaatori T6 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on 1,76% põllumajanduslikest majapidamistest saanud toetust osalemise eest kvaliteedikavades, kohalikel turgudel ja lühikestes tarneahelates ning tootjarühmades- või organisatsioonides. Seisuga 31.12.2017 oli T6 sihtväärtus 1,26%, mis on 71,59% seatud eesmärgist.

3B

3. prioriteedi (toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses) raames püütakse maaelu arengu eesmarke saavutada kahes sihtvaldkonnas, millest teine on sihtvaldkond 3B (põllumajandusettevõtte riskiennetamise ja -juhtimise toetamine).

Sihtvaldkonda 3B panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- meede 5 „Loodusõnnetustes ja katastroofides kahjustatud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine“ tegevuse liik 5.2 „Ohtlike taimekahjustajate ja loomahaiguste korral kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine (5.2)“.

Sihtvaldkonna 3B alt on programmeeritud kokku toetust summas 1 800 000 eurot. Planeeritud eelarvest moodustab kõige suurema osa (55,6%) tegevuse liigi 5.2 eelarve summas 1 000 000 eurot. 38,9% (700 000 eurot) moodustab meetme 1 eelarve ja 5,5% (100 000 eurot) meetme 2 eelarve.

Sihtvaldkonna 3B rakendamine (indikaatorid)

Meetme 1 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonna 3B osas on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Perioodil on sihtvaldkonna 3B alt meetme 1 eelarveks planeeritud 700 000 eurot, kuid 31.12.2017 seisuga väljamakseid pole teostatud ja vastavalt on rakendamise seis 0%. Perioodil 2014-2017 on ka indikaatori O.12 väärtus 0.

Meede 2 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonna 3B alla on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on rakendatud 62,40% koguperioodi sihtvaldkonna 3B meetme 2 planeeritud eelarvest 100 000 eurost, ehk indikaatori O.1 saavutatud väärtus on 62 404,25 eurot. 31.12.2017 seisuga on sihtvaldkonna 3B teemadel nõustamist saanud toetuse saajate arv (indikaator O.13) 37 inimest, mis on 46,25% aastaks 2023 kavandatud sihtväärtusest 80 inimesest.

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 3B eelarvest moodustab meede 5 ja selle tegevuse liik 5.2. Meetme 5 kavandatud eelarve on 1 000 000 eurot (indikaator O.1). 31.12.2017 seisuga ei ole veel väljamakseid teostatud ja vastavalt on rakendamise seis 0%. Perioodil 2014-2017 on tegevuse liigist 5.2 määratud toetust 882 825 eurot.

PRIORITEET 4 ÜLEVAADE

4. prioriteet hõlmab sihtvaldkondi 4A (elurikkuse ennistamine, säilitamine ja parandamine), 4B (veemajanduse, sh väetiste ja pestitsiidide kasutamise parandamine) ja 4C (mullaerosiooni tõkestamine ja mulla majandamise parandamine).

Sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C eht tervikuna prioriteet 4 panustavad kõige enam meetmed 10, 11 ja 12. Meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede“ tegevuste liigid 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“, 10.1.2 „Piirkondlik veekaitse toetus“, 10.1.3 „Piirkondlik mullakaitse toetus“, 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus“, 10.1.5 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus“, 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“, 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ on kõik tervikuna programmeeritud prioriteet 4 alt ehk nn plokk-programmeeritud. Seejuures tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4 panustavad kaudselt ka sihtvaldkonda 5D (kaasnev sihtvaldkond) ja 10.1.3 ning 10.1.7 panustavad kaudselt sihtvaldkonda 5E (kaasnev sihtvaldkond). Meetme 11 „Mahepõllumajandus“ tegevuste liigid 11.1 „Mahepõllumajandusele üleminek“ ja 11.2 „Mahepõllumajandusega jätkamine“ ning meetme 12 „Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused“ tegevuste liigid 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“ ja 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“ on samuti programmeeritud tervikuna prioriteet 4 alt, kuid ei panusta täiendavalt teistesse sihtvaldkondadesse ehk kaasnevaid sihtvaldkondi neil ei ole.

4. prioriteedi alt on programmeeritud kokku 360 306 870,66 eurot, millest kõige suurema osa moodustab meetme 10 eelarve summas 231 353 666,66 eurot (64,2%). Eelarveliselt järgmise suurusega on prioriteet 4 alt programmeeritud meetme 11 eelarve summas 82 585 204 eurot (22,9%) ja meetme 12 eelarve summas 33 898 000 eurot (9,4%). Väiksemate eelarvetega on 4. prioriteedi alt programmeeritud meede 1 summaga 5 200 000 eurot, meede 2 summaga 670 000 eurot, tegevuse liik 4.4 summaga 2 500 000 eurot, tegevuste liigid 8.3 ja 8.4 summaga 1 000 000 eurot ning meede 16 summaga 3 100 000 eurot.

Prioriteet 4 rakendamine (indikaatorid)

Perioodil 2014–2017 maksti 4. prioriteedi ehk sihtvaldkondade 4A, 4B ja 4C alt välja avaliku sektori toetust (indikaator O.1) kogusummas 122 167 629,13 eurot, mis moodustab 33,91% kogu programmiperioodiks kavandatud prioriteet 4 eelarvest. Meetmete lõikes on prioriteet 4 kogu programmiperioodiks kavandatud eelarvest kulutatud (indikaator O.1):

1. Meede 1 – väljamakstud 12,45% perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest (647 648,20 eurot planeeritud 5 200 000 eurost). Sellest koolituse/oskuste omandamise jaoks tegevuse liigist 1.1 on väljamakstud 7,99% planeeritud eelarvest ehk 75 928,27 eurot 950 000 eurost.

2. Meede 2 – perioodil 2014 -2017 on väljamakstud 329 299,65 eurot, s.o 49,14% perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest (670 000 eurot);
3. Meede 4 (tegevuse liik 4.4) – planeeritud eelarvest 2 500 000 on kulutatud 13,22% ehk 330 597,90 eurot;
4. Meede 8 (tegevuste liigid 8.3 ja 8.4) – perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest 1 000 000 eurot on seisuga 31.12.2017 väljamakstud 212 354,20 eurot (21,24% planeeritust). Vastavalt tegevuse liigi 8.3 osas on väljamakstud 14 259,24 eurot ja tegevuse liigi 8.4 osas 198 094,96 eurot.
5. Meede 10 – väljamakstud 79 257 129,43 eurot, mis on 34,26% planeeritud eelarvest 231 353 666,66 eurot.
6. Meede 11 - perioodil 2014 -2017 on väljamakstud 27 626 150,37 eurot, s.o 33,45% perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest (82 585 204 eurot);
7. Meede 12 – 31.12.2017 seisuga on väljamakstud toetuse summa prioriteet 4 alt 13 764 519,38 eurot, s.o 40,61% perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest (33 898 000 eurot).

Lisaks avaliku sektori kogukuludele (indikaator O.1) on meede 1 osas seatud eesmärgiks, et aastaks 2023 on prioriteet 4 teemade osas koolituses osalejate arv 1250 inimest (indikaator O.12). 31.12.2017 seisuga on sellest eesmärgist saavutatud 56,16%, mis on 702 inimest.

Meetme 2 osas on eesmärgiks, et prioriteet 4 osas on aastaks 2023 nõustamist saanud toetuse saajate arv 570 inimest (indikaator O.13). Sellest on 31.12.2017 seisuga saavutatud 48,07% protsenti ehk nõustamist saanud toetuse saajate arv on 274 inimest.

Perioodiks 2014–2020 on meetme 4 raames kavandatud tegevuse liigi 4.4 puhul eesmärgiks, et aastaks 2023 on mittetootlikke investeeringute tegemiseks toetust saanud tegevuste arv 250 (indikaator O.3). 31.12.2017 seisuga on indikaatori saavutatud väärtus 80 toetatud tegevust, mis on 32% seatud eesmärgist.

Indikaator O.5 Kogupindala (ha) on prioriteet 4 puhul seatud eesmärgid meetmete 11 ja 12 osas. Meetme 11 tegevuse liigi 11.1 (üleminek mahepõllumajandusele) osas on kavandatud kogupindalaks 60 000 hektarit. 2017. aastal on O.5 väärtuseks 8003,57 hektarit ehk 13,34% eesmärgist. Tegevuse liigi 11.2 mahepõllundusega jätkamine osas on kavandatud kogupindalaks 133 000 hektarit. 2017. aastal on indikaator O.5 väärtuseks 133 985,61 hektarit, mis moodustab 100,74% seatud eesmärgist. Meetme 12 tegevuse liigi 12.1 (NATURA 2000 põllumajandusmaa) raames on 2017. aastal makstud toetust 20 123,32 hektarile, mis moodustab 85,85% kavandatud O.5 väärtusest 23 440 hektarit. Tegevuse liigi 12.2 (NATURA 2000 metsamaa) raames on 2017. aastal makstud toetust 58 397.62 hektarile, mis moodustab 92,69% kavandatud indikaator O.5 väärtusest 63 000 hektarit.

Indikaator Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme alla kuuluv ala hektarites osas on prioriteet 4 alt programmeeritud eesmärgiks, et meetme 10 tegevuse liigi 10.1 alt makstakse toetust 661 000 hektarile. 2017. aastal maksti meetme 10 raames välja toetust 488 578 hektarile ning indikaatori kavandatud väärtusest on sellega saavutatud 74,06%.

Prioriteet 4 osas on aastaks 2023 seatud sihtväärtus 4 eesmärkindikaatorile. Sihtvaldkond 4A osas on esimene eesmärkindikaator T8, mis mõõdab protsenti metsast või muust metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust. Eesmärkindikaatori T8 sihtväärtuse saavutamisse panustab meetme 12 tegevuse liik 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“. T8 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on protsent metsast või muust metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust, sihtväärtuseks saavutatud 2,7%. T8 saavutatud sihtväärtus seisuga 31.12.2017 oli

2,5%, mis tähendab, et seatud eesmärgist on saavutatud 92,73%.

Teine sihtvaldkonna 4A eesmärkindikaator on T9. Indikaatori eesmärgiks on mõõta kui suur on protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majanduslepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke. Eesmärkindikaatori T9 sihtväärtuse saavutamisse panustavad meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.5, 10.1.7 ja meetme 11 tegevuse liigid 11.1, 11.2 ning meetme 12 tegevuse liik 12.1. T9 osas on kavandatud, et 2023. aastaks saavutatakse sihtväärtus 70,25%. T9 saavutatud sihtväärtus 31.12.2017 seisuga oli 68,14%. Sellega saavutati eesmärgi täitmine 97% ulatuses.

Prioriteet 4 sihtvaldkonna 4B osas on seatud sihtväärtus eesmärkindikaatorile T10 Protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse veemajandust. Eesmärgiks on majandada põllumajandusmaad veemajandust parandaval viisil. Eesmärkindikaatori T10 sihtväärtuse saavutamisse panustavad meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.7 ning meetme 11 tegevuse liigid 11.1 ja 11.2. T10 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on 63,93% põllumajandusmaast hõlmatud majandamislepingutega, mis parandavad veemajandust. T10 sihtväärtus 31.12.2017 seisuga oli 66,96% ehk indikaatorile seatud eesmärk on saavutatud.

Sihtvaldkonna 4C eesmärkindikaator on T12, mis mõõdab protsenti põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni. Eesmärkindikaatori T12 sihtväärtuse saavutamisse panustavad meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.7 ning meetme 11 tegevuse liigid 11.1 ja 11.2. Aastaks 2023. on kavandatud, et protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, millega parandatakse mulla majandamist ja/või tõkestatakse mullaerosiooni, on saavutatud sihtväärtus 70,99%. T12 saavutatud sihtväärtus 31.12.2017 seisuga oli 66.96%.

PRIORITEET 5 ÜLEVAATE

5A

5. prioriteedi (ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris) raames püütakse maaelu arengu eesmarke saavutada viies sihtvaldkonnas, millest esimene on sihtvaldkond 5A (veekasutuse tõhustamine põllumajanduses). Sihtvaldkonda 5A panustavad meetmed 1 ja 2, mis on sihtvaldkonna 5A alt programmeeritud vastavalt eelarvega 500 000 eurot ja 250 000 eurot.

Sihtvaldkonna 5A rakendamine (indikaatorid)

Perioodiks 2014-2020 on sihtvaldkonda 5A panustavaks eelarveks kokku planeeritud 750 000 eurot. Sellest 500 000 on planeeritud meetmest 1. Eelarve kasutamist mõõdab väljundindikaator O.1. Sihtvaldkonna 5A alt ei ole meetme 1 osas 31.12.2017 seisuga väljamakseid toetatud ja vastavalt on indikaator O.1 väärtus 0.

Meetme 2 väljundindikaatori O.1 Avaliku sektori kogukulud väärtuseks sihtvaldkonna 5A osas on planeeritud perioodiks 2014-2020 250 000 eurot. Seisuga 31.12.2017 on sellest eesmärgist saavutatud 38,67% ehk meetme 2 alt on sihtvaldkonda 5A panustavaid väljamakseid tehtud 96 666,05 eurot. Lisaks on seatud eesmärgiks meetme 2 osas, et tegevuse liigist 2.1 nõustatakse 200 toetuse saajat sihtvaldkonna 5A teemadel (indikaator O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv). Perioodil 2014-2017 nõustati 90 toetuse saajat, s.o 45% kogu programmiperioodiks kavandatud eesmärgist.

5B

5. prioriteedi (ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris) raames püütakse maaelu arengu eesmärke saavutada viies sihtvaldkonnas, millest teine on sihtvaldkond 5B (energiakasutuse tõhustamine põllumajanduses ja toiduainetööstustes).

Sihtvaldkonda 5B panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitatus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- meede 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“.

Sihtvaldkonna 5B alt on programmeeritud kokku toetust summas 8 700 000 eurot. Planeeritud eelarvest moodustab kõige suurema osa (91,9%) tegevuse liigi 4.2 eelarve summas 8 000 000 eurot. 6,9% (600 000 eurot) moodustab meetme 1 eelarve ja 1,1% (100 000 eurot) meetme 2 eelarve.

Sihtvaldkonna 5B rakendamine (indikaatorid)

Sihtvaldkonna 5B alt on seatud meetme 1 osas eesmärgid väljundindikaatoritele O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Indikaator O.1 Avaliku sektori kogukulud sihtvaldkonna 5B meetme 1 väärtus 31.12.2017 seisuga on 6 614 eurot, mis on 1,1% perioodiks 2014-2020 kavandatud eelarvest 600 000 eurot. Meetme 1 teiseks väljundindikaatoriks on O.12 Koolituses osalejate arv. 31.12.2017 seisuga on koolituses osalejate arv sihtvaldkonna 5B teemadel 14 inimest, mis 5,6% aastaks 2023 seatud eesmärgist (250 inimest).

Sihtvaldkonna 5B meetme 2 osas on väljundindikaatori O.1 Avaliku sektori kogukulud kavandatud eelarveks 100 000 eurot. Sellest on 31.12.2017 seisuga väljamakstud 5,98% ehk O.1 võrdub 5 980,31 eurot. Lisaks on sihtvaldkonna 5B osas meetme 2 osas kavandatud, et nõustamist saanud toetuse saajate arv (indikaator O.13) on perioodil 2014-2020 80 inimest. 31.12.2017 seisuga on nõustamist saanud 4 inimest, mis moodustab 5% seatud eesmärgist.

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 5B alt programmeeritud eelarvest moodustab meede 4. Vastavalt on sihtvaldkonna 5B meetme 4 planeeritud eelarve koguperioodiks 8 000 000 eurot. Sellest on 31.12.2017 seisuga väljamakstud 2 042 834,27 eurot, mis moodustab 25,54% planeeritud eelarvest. Lisaks on aastaks 2023 seatud sihtväärtus ka väljundindikaatoritele O.3 Investeeringuks toetust saanud tegevuste arv. Väljundindikaator O.3 eesmärgist on 31.12.2017 seisuga saavutatud 40%, ehk sihtvaldkonna 5B osas on meetme 4 kaudu investeeringuks toetust saanud tegevusi tehtud 12 planeeritud 30-st.

Eesmärkindikaatori T15 Koguinvesteering energiatõhususse sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liik 4.2. Aastaks 2023 on seatud eesmärgiks investeerida energiatõhususse 20 000 000 eurot sihtvaldkonna 5B raames. Eesmärkindikaator T15 osas on realiseeritud eesmärk 34,7% ulatuses ja seisuga 31.12.2017 on vastav väärtus 6 940 511 eurot.

5C

5. prioriteedi (ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris) raames püütakse maaelu arengu eesmärke saavutada viies sihtvaldkonnas, millest kolmas on sihtvaldkond 5C (taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate

toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil).

Sihtvaldkonda 5C panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- tegevuse liik 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“ (sh finantsinstrument);
- tegevuse liik 8.6 „Metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamine“;
- meede 16 „Koostöö“.

Sihtvaldkonna 5C alt on programmeeritud kokku toetust summas 12 922 941,17 eurot. Sihtvaldkonna 5C eelarvest moodustab kõige suurema osa (61,2%) tegevuse liigi 8.6 eelarve (7 912 941,17 eurot). 23,2% (3 000 000 eurot) moodustab meede 6 eelarve, 11,6% (1 500 000 eurot) meetme 16 eelarve, 3,9% (500 000 eurot) meetme 1 eelarve ning 0,1% (10 000 eurot) meetme 2 eelarve.

Sihtvaldkonna 5C rakendamine (indikaatorid)

Sihtvaldkonda 5C meetme 1 väljundindikaatorid on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv. Perioodil 2014-2017 ei ole meetme 1 osas prioriteet 5C alt väljamakseid tehtud ja meetme 1 väljundindikaatorite väärtused võrduvad 0.

Meede 2 kavandatud väljundindikaatorid sihtvaldkonda 5C on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonda 5C meede 2 indikaatori O.1 saavutatud väärtus 2 560 eurot, millega on välja makstud 25,60% kavandatud eelarvest 10 000 eurot. 31.12.2017 seisuga ei ole sihtvaldkonna 5C meede 2 indikaator O.13 osas väärtust saavutatud, sest nõustamist ei ole saanud ükski planeeritud 10st toetuse saajast.

Sihtvaldkonna 5C alt on perioodiks 2014-2020 kavandatud meede 6 eelarve 3 000 000 eurot. 31.12.2017 seisuga on välja makstud 1 528 725 eurot, ehk rakendatud on 50,96%.

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 5C eelarvest moodustab meede 8 ja selle tegevuse liik 8.6. Tegevuse liigi 8.6 kavandatud eelarve perioodiks 2014-2020 on 7 912 941,17 eurot, millest seisuga 31.12.2017 on välja makstud 23,77%, mis teeb 1 881 067,80 eurot. Tegevuse liigi 8.6 väljundindikaatori O.2 Koguinvesteering eurodes eesmärgiks aastaks 2023 on seatud 18 000 000 eurot, millest perioodil 2014-2017 on saavutatud 19,53% (3 516 270,66 eurot). Lisaks on seatud eesmärgiks toetada 6 800 tegevust, mis investeerivad metsatehnoloogiasse ja esmatöötlemisse/ turustamisse (indikaator O.3). Perioodil 2014-2017 on toetatud 4 323 tegevust ehk täidetud on 63,6% eesmärgist.

Sihtvaldkonna 5C alt on kavandatud meede 16 eelarve 1 500 000 eurot. 31.12.2017 seisuga ei ole väljamakseid teostatud ja vastavalt on planeeritud eelarvest realiseeritud 0%.

Sihtvaldkonna 5C eesmärkindikaatoriks (T16) on koguinvesteering taastuenergia tootmisesse (eurodes). Eesmärkindikaatori T16 sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liigid 6.4 ja 8.6. T16 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on koguinvesteeringu suurus taastuenergia tootmisesse 21 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2017 oli T16 realiseeritud väärtus 8 202 551,66 eurot. Sellega on saavutatud 39,06% eesmärgist.

5D

5. prioriteedi (ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris) raames püütakse maaelu arengu eesmärke saavutada viies sihtvaldkonnas, millest neljas on sihtvaldkond 5D (põllumajanduse põhjustatud kasvuhoonegaaside ja ammoniaagi heitkoguste vähendamine).

Sihtvaldkonda 5D panustavad järgmised meetmed:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“

Seejuures sihtvaldkonda 5D panustavad täiendavalt meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.4 ja 10.1.7.

Sihtvaldkonna 5D alt on programmeeritud kokku toetust summas 510 000 eurot, millest enamuse (98%) moodustab meetme 1 eelarve summas 500 000 eurot. Lisaks on sihtvaldkonna 5D alt programmeeritud meede 2 eelarvega 10 000 eurot, moodustades 2% sihtvaldkonna kogu eelarvest.

Sihtvaldkonna 5D rakendamine (indikaatorid)

Sihtvaldkonna 5D rakendamiseks ei ole meetme 1 osas 31.12.2017 seisuga väljamakseid tehtud. Vastavalt on meetme 1 väljundindikaatorite O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.12 Koolituses osalejate arv rakendamise seis 0%.

Perioodiks 2014–2020 on kavandatud sihtvaldkonna 5D osas meetme 2 väljundindikaatori O.1 Avaliku sektori kogukulud väärtuseks 10 000 eurot. Perioodil 2014–2017 tehti meetmest 2 väljamakseid sihtvaldkonna 5D alt summas 2 995,38 eurot, mis on 29.95% kogu programmiperioodiks kavandatud eelarvest. Lisaks on meetme 2 osas seatud väljundindikaator O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv eesmärgiks nõustada 10 toetuse saajat sihtvaldkonna 5D teemadel. 31.12.2017 seisuga on vastava indikaatori väärtus 2 toetuse saajat, mis on 20% kogu programmiperioodiks seatud eesmärgist.

Sihtvaldkonna 5D eesmärkindikaatoriks (T18) on protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja /või ammoniaagi teket. Eesmärgiks on majandada põllumajandusmaad kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi teket vähendaval viisil. Eesmärkindikaatori T18 sihtväärtuse saavutamisse panustavad meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.7. T18 osas on kavandatud, et 2023. aastaks on protsent põllumajandusmaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi teket, sihtväärtuseks saavutatud 49,61%. T18 saavutatud sihtväärtus 31.12.2017 seisuga oli 51,87%. Vastavalt on saavutatud eesmärkindikaatori väärtus.

5E

5. prioriteedi (ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris) raames püütakse maaelu arengu eesmärke saavutada viies sihtvaldkonnas, millest viies on sihtvaldkond 5E (põllumajanduses ja metsanduses CO₂ säilitamise ja sidumise edendamine).

Sihtvaldkonda 5E panustavad järgmised meetmed:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;

- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“.

Seejuures sihtvaldkonda 5D panustavad täiendavalt ka meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.3, 10.1.4 ja 10.1.7.

Sihtvaldkonna 5E alt on kokku programmeeritud toetust summas 810 000 eurot, enamuse (98,8%) moodustab meetme 1 eelarve 800 000 eurot ja lisaks moodustab meede 2 sihtvaldkonna 5E eelarvest 1,2% (10 000 eurot)

Sihtvaldkonna 5E rakendamine (indikaatorid)

Meetme 1 alt on programmeeritud enamus sihtvaldkonna 5E kavandatud eelarvest. Perioodil 2014-2017 on sihtvaldkonna 5E alt meetme 1 osas tehtud toetuse väljamakseid 7 780 eurot. See on 0,96% väljundindikaator O.1 Avaliku sektori kogukulud osas kavandatud eelarvest 800 000 eurot. Täiendavalt on seatud eesmärk, et meetme 1 sihtvaldkonna 5E teemadel kavandatud koolituses osalejate arv aastaks 2023 on 175 inimest (indikaatori O.12). 31.12.2017 seisuga on indikaatori rakendamise seis 0%.

Sihtvaldkonna 5E rakendamiseks ei ole meetme 2 osas 31.12.2017 seisuga väljamakseid tehtud. Vastavalt on meetme 2 väljundindikaatorite O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv väärtused 0. Meetme 2 raames on sihtvaldkonna 5E alt toetust määratud 31.12.2017 seisuga 5 000 eurot, mis on 50% planeeritavast eelarvest.

Sihtvaldkonna 5E osas on eesmärkindikaatoriks seatud T19 Protsent põllumajandus- ja metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO2 sidumisele ja säilitamisele. Eesmärgiks on majandada põllumajandusmaad nii, et see aitaks kaasa CO2 sidumisele ja säilitamisele. Eesmärkindikaatori T19 sihtväärtuse saavutamisse panustavad meetme 10 tegevuste liigid 10.1.1, 10.1.3, 10.1.4 ja 10.1.7. T19 saavutatud väärtus 31.12.2017 seisuga oli 14,89% ja sellega on saavutatud T19 eesmärk, et 2023. aastaks on protsent põllumajandus- ja metsamaast, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO2 sidumisele ja säilitamisele, sihtväärtuseks 14,85%.

PRIORITEET 6 ÜLEVAADE

6A

6. prioriteedi (sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine) raames püütakse maaelu arengu eesmärke saavutada kahes sihtvaldkonnas, millest esimene on 6A (tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine).

Sihtvaldkonda 6A panustavad järgmised meetmed ja tegevuste liigid:

- meede 1 „Teadmussiire ja teavitus“;
- meede 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendustegevused“;
- tegevuse liik 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks“;
- tegevuse liik 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“.

Sihtvaldkonna 6A alt on programmeeritud kokku toetust summas 98 050 000 eurot. Sihtvaldkonna 6A

eelarvest moodustab kõige suurema osa (80,6%) tegevuse liigi 6.4 eelarve summas 79 000 000 eurot (tagastamatu abi ja tagastatav abi). 17,3% (17 000 000 eurot) moodustab tegevuse liigi 4.2, 2% (2 000 000 eurot) meetme 2 ja 0,1% (50 000 eurot) meetme 1 eelarve.

Sihtvaldkonna 6A rakendamine (indikaatorid)

Sihtvaldkonna 6A osas on meetme 1 planeeritud eelarve perioodiks 2014-2020 50 000 eurot. Perioodil 2014-2017 ei ole sihtvaldkonna 6A osas meetme 1 väljamakseid tehtud. Vastavalt on sihtvaldkonna 6A osas meetme 1 väljundindikaatori O.1 väärtus 0.

Meede 2 programmeeritud väljundindikaatorid sihtvaldkonda 6A on O.1 Avaliku sektori kogukulud ja O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv. Perioodil 2014-2017 on indikaatori O.1 saavutatud väärtus 20 452,86 eurot, millega on realiseeritud 1,02% planeeritud eelarvest 2 000 000 eurot. 31.12.2017 seisuga on sihtvaldkonna 6A teemadel nõustamist saanud toetusesaajate arv (indikaator O.13) 26 inimest (1,63% kavandatud 1 600-st inimesest).

Meede 4 tegevuse liigi 4.2 programmeeritud väljundindikaator sihtvaldkonda 6A on O.1. Perioodil 2014-2017 on tegevuse liigi 4.2 indikaatori O.1 saavutatud väärtus 5 337 930,14 eurot, millega on realiseeritud 31,4% indikaatori perioodiks 2014-2020 planeeritud väärtusest 17 000 000 eurot.

Kõige suurema osa sihtvaldkonna 6A eelarvest moodustab meede 6 ja selle tegevuse liik 6.4. Meetme 6 kavandatud eelarve sihtvaldkonda 6A on 79 000 000 eurot, millest 31.12.2017 seisuga on realiseeritud 31,32%, mis teeb 24 743 259,19 eurot. Väljundindikaator O.4 Nende arv, kes on saanud äriettevõtte asutamiseks toetust/toetust investeerimiseks mittepõllumajanduslikesse tegevustesse maapiirkondades osas on kogu programmiperioodiks seatud eesmärk 380 toetuse saajat sihtvaldkonna 6A osas. Eesmärgist on 31.12.2017 seisuga realiseeritud 43,16% (164 toetuse saajat)

Sihtvaldkonna 6A eesmärkindikaatoriks on T20 Toetatud projektide puhul loodud töökohtade arv, mille saavutamisse panustavad tegevuste liigid 4.2 ja 6.4. T20 osas on seatud eesmärgiks, et aastaks 2023 luuakse toetatud projektide abil vähemalt 225 töökohta. T20 sihtväärtus 31.12.2017 seisuga oli 192,80 loodud töökohta, s.o 85,69% kavandatud sihtväärtusest.

6B

6. prioriteeti (sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine) raames püütakse maaelu arengu eesmäärke saavutada kahes sihtvaldkonnas, millest teine on sihtvaldkond 6B (maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine). Sellesse panustab MAK 2014–2020 meede 19 „Toetus LEADERi kohalikele arengule (CLLD – kogukonna juhitud kohalik areng)“. Sihtvaldkonna 6B raames rakendatava meetme 19 planeeritud eelarve suurus kogu programmiperioodiks on 90 000 000 eurot.

Meede 19 jaguneb neljaks tegevuse liigiks:

1. tegevuse liik 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“;
2. tegevuse liik 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“;
3. tegevuse liik 19.3 „Koostöö“;
4. tegevuse liik 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“.

Sihtvaldkonna 6B rakendamine (indikaatorid)

Sihtvaldkonna 6B raames on meetme 19 osas väljamakstud toetust seisuga 31.12.2017 14 164 094,47 eurot (indikaator O.1 Avaliku sektori kogukulud). Perioodiks kavandatud eelarvest 90 000 000 on välja makstud 15,74%. Avaliku sektori kogukulude (indikaator O.1) jaotus tegevuste liikide lõikes näitab, et tegevuse liigi 19.1 kavandatud eelarvest (1 700 000) on välja makstud 1 587 868,47 eurot ehk 93,40%. Tegevuse liigi 19.2 osas on väljamakstud 11,27% planeeritavast eelarvest ehk programmeeritud 68 140 000 eurost on väljamakstud 7 679 998,50 eurot. Tegevuse liigi 19.3 kavandatud eelarvest 2 500 000 eurot on väljamakstud 237 930,52 eurot (9,52%). Tegevuse liigi 19.4 kaudu on seisuga 31.12.2017 väljamakstud 4 658 296,98 eurot toetust, mis on 26,38% planeeritud eelarvest (17 660 000 eurot).

Meede 19 rakendamiseks on valitud 26 kohalikku algatusrühma (indikaatori O.19) ning kohalike algatusrühmadega on hõlmatud 499 457 inimest Eesti elanikkonnast (indikaator O.18). Sellega on saavutatud väljundindikaatorile saavutatud eesmärk, et aastaks 2023 on hõlmatud kohalike algatusrühmadega 472 730 inimest.

Tegevuste liigid 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ väljundindikaatori O.20 Toetatud LEADER projektide arv saavutatud väärtus 2017. aasta lõpu seisuga on 638 projekti. Tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ kaudu on toetatud 33 koostööprojekti (indikaator O.21) ning 26 kohalikku algatusrühma on kaasatud koostööprojektidesse (indikaator O.23).

Sihtvaldkonna 6B tegevuse hindamiseks on seatud kaks eesmärkindikaatorit. Esiteks indikaatori T21 Protsent maaelanikest, kes on hõlmatud kohaliku arengu strateegiaga sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liik 19.1. T21 osas on seatud eesmärgiks, et aastaks 2023 on 60,42% maaelanikest hõlmatud kohaliku arengu strateegiaga. Perioodil 2014–2017 on indikaatori sihtväärtus saavutatud ja kohaliku arengu strateegiaga on hõlmatud 63,84% elanikest.

Eesmärkindikaatori T23 Toetatud projektide (LEADER) puhul loodud töökohtade arv sihtväärtuse saavutamisse panustab tegevuse liik 19.2. T23 osas on seatud eesmärgiks, et aastaks 2023 luuakse 280 töökohta tegevuse liigi 19.2 abiga. 31.12.2017 seisuga on loodud 200,8 töökohta.

1.d) Põhiteave tulemusraamistikus esitatud vahe-eesmärkidega seoses saavutatu kohta, võttes aluseks tabeli F

Järgnevalt esitame põhilise teabe tulemusraamistiku näitajate sihtväärtuste tulemuste kohta 2017. aasta lõpu seisuga prioriteetide lõikes. Hinnangute andmisel on olulisel kohal nii näitajate saavutuste määr 2023. aastaks seatud eesmärki silmas pidades kui ka vahe-eesmärgid aastaks 2018.

Alates käesoleva aasta seirearuandest kasutatakse Eesti tulemusraamistiku indikaatorite arvestamisel realiseeritud tulemusi alates hetkest, millal toetuste esimene väljamaks on tehtud. Võrreldes eelmise aastaga on muutunud tulemusraamistiku arvestamise alused. Eelmise aasta seirearuandes kajastusid tulemusraamistikus ainult lõpetatud projektide põhjal arvestatud tulemused ja sellest tulenevalt ei ole alust analüüsida viimase aasta muutusi tulemusraamistikus.

Prioriteet 2

Prioriteet 2 osas on Eesti MAK 2014-2020 tulemusraamistikus määratletud kaks näitajat, milleks on

prioriteet 2 avaliku sektori kogukulu ning investeeringutoetust saanud põllumajanduslike majapidamiste arv sihtvaldkonda 2A ja äriplaani elluviimiseks toetust saanud noorte põllumajandustootjate arv sihtvaldkonda 2B.

Prioriteet 2 avaliku sektori kogukulude osas on aastaks 2023 ette nähtud summa 270 853 400 eurot. Vaheeesmärgiks 2018. aastaks on ette nähtud näitaja saavutamise määraks 35% ehk 94 798 690 eurot. 31.12.2017 seisuga on prioriteet 2 avalikus sektori kogukulud 82 107 613,08 eurot. Vastavalt on 2017. aasta lõpuga saavutatud 30,31% aastaks 2023 seatud eesmärgist ja 86,61% aastaks 2018 seatud vahe-eesmärgist.

31.12.2017 seisuga on maaelu arengu programmi raames prioriteet 2 alt toetatud 748 põllumajanduslikku majapidamist. Lisaks investeeringutele ümberkorraldamisse ja moderniseerimisse on toetatud ka investeeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks. 2023. aasta eesmärgiks on seatud 1360 põllumajandusliku majapidamise toetamist ja vastavalt on 2017. aasta lõpuga tegelik näitaja saavutamise määr 55%. 2018. aasta vahe-eesmärgiks on seatud 476 põllumajandusliku majapidamise toetamine, mis on käesolevaks hetkeks saavutatud.

Prioriteet 3

Prioriteet 3 osas on tulemusraamistikus määratletud kolm näitajat, milleks on avaliku sektori kogukulu, sihtvaldkonna 3A selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes saavad toetust kvaliteedikavade, kohalike turgude / lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade kaudu ning täiendav indikaator meetme 4 investeeringute maht sihtvaldkonda 3A.

Prioriteet 3 avaliku sektori kogukulude osas on aastaks 2023 seatud eesmärgiks summa 111 168 188,23 eurot. Vahe-eesmärgiks 2018. aastaks on ette nähtud näitaja saavutamise 35% ulatuses. 35% 2023. aasta eesmärgist on 38 908 865,88 eurot. 31.12.2017 seisuga on prioriteet 3 avalikus sektori kogukulud 26 175 400,63 eurot. Vastavalt on 2017. aasta lõpuga saavutatud 23,55% aastaks 2023 seatud eesmärgist ja 67,27% aastaks 2018 seatud vahe-eesmärgist.

Kvaliteedikavade, kohalike turgude/ lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade kaudu on toetust saanud 247 põllumajanduslikku majapidamist. Aastaks 2023. seatud eesmärgist 345 toetatud majapidamist on saavutatud 71,59%. Aastaks 2018 seatud näitaja määr 35% on 2017. aasta lõpu seisuga enam kui kolmekordselt ületatud.

Prioriteet 3 osas on tulemusraamistikus täiendavaks indikaatoriks määratud meetme 4 investeeringute maht. Meetme 4 investeeringute maht sihtvaldkonda 3A on 31.12.2017 seisuga 12 579 650,23 eurot. Selle tulemusega on saavutatud 8,4% aastaks 2023 seatud eesmärgist 148 850 000 eurot ning 24,1% aastaks 2018 seatud vahe-eesmärgist 52 097 500 eurot. Vastav indikaator on vahe-eesmärgi saavutamise osas kõige madalamas seisus.

Prioriteet 4

Prioriteet 4 osas on tulemusraamistikus määratletud kaks näitajat, milleks on avaliku sektori kogukulu ning põllumajandusmaa, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke (ha) sihtvaldkond 4A osas või mille eesmärk on parandada veemajandust (ha) sihtvaldkond 4 B osas või mille eesmärk on parandada mulla majandamist ja/või vältida mullaerosiooni (ha) sihtvaldkond 4C osas.

Avaliku sektori kogukuludeks on prioriteet 4 puhul aastaks 2023 ette nähtud 360 306 870,66 eurot. Aasta

2018 vahe-eesmärgi saavutamise määraks on seatud 50% ehk 180 153 435,33 eurot. Perioodil 2014-2017 on prioriteet 4 avaliku sektori kogukulud 122 167 629,13 eurot. Saavutatud avaliku sektori kogukulu moodustab 33,91% aastaks 2023 seatud eesmärgist ja 67,8% aastaks 2018 seatud eesmärgist.

Teiseks selle prioriteedi tulemusraamistiku näitajaks on sellise põllumajandusmaa pindala, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on toetada elurikkust või maastikke või parandada veemajandust või mulla majandamist või erosiooni. Aastaks 2023 ette nähtud tase on 877 440 hektarit ja vahe-eesmärgiks on seatud sellest 80% ehk 701 952 hektarit. 2017. aasta tulemusega, et toetatud põllumaa suurus on 651 640,87 hektarit, on saavutatud 74,27% 2023. aastaks seatud eesmärgist. Vahe-eesmärgist on 2017. aasta tulemusega saavutatud 92,83%.

Prioriteet 5

Prioriteet 5 tulemusraamistikus määratletud näitajateks on avaliku sektori kogukulu ning selliste investeeringute arv, mis on suunatud energiasäästu ja -tõhususse sihtvaldkond 5B alt või taastuenergia tootmise sihtvaldkond 5C alt.

Prioriteet 5 avaliku sektori kogukulude eesmärk aastaks 2023 on 23 692 941,17 eurot. Vahe-eesmärgiks 2018. aastaks on ette nähtud näitaja saavutamine 35% ulatuses ehk 8 292 529,41 eurot. 31.12.2017 seisuga on prioriteet 5 avaliku sektori kogukulud 5 575 222,81 eurot. Vastavalt on 2017. aasta lõpuga saavutatud 23,53% aastaks 2023 seatud eesmärgist ja 67,23% aastaks 2018 seatud vahe-eesmärgist.

Energiasäästu ja -tõhususse ning taastuenergia tootmise suunatud investeeringute arv prioriteet 5 alt peaks aastaks 2023 olema 6 831. 35% vahe-eesmärgi saavutamiseks peaks aastaks 2018 olema investeeringute arv 2 390,85. 31.12.2017 seisuga on saavutatud näitaja 4335. Selle tulemusega on saavutatud vahe-eesmärk ning 2023. aasta eesmärgist 63,46%.

Prioriteet 6

Prioriteet 6 osas on tulemusraamistikus määratletud kolm näitajat. Vastavad näitajad on prioriteet 3 avaliku sektori kogukulu, sihtvaldkonda 6B panustava meetme 19 LEADER kohalike algatusrühmadega hõlmatud elanikkond ning täiendav indikaator meetme 6 investeeringute maht sihtvaldkonda 6A.

2023. aasta eesmärgiks seatud avaliku sektori kogukuludest 188 050 000 eurot on 31.12.2017 seisuga kasutatud 44 265 736,66 eurot. See täheldab, et saavutatud on 23,54% eesmärgist. 2018. aasta vahe-eesmärgiks on seatud 30% ehk 56 415 000 eurot. Vahe-eesmärgist on 2017. aasta lõpu seisuga saavutatud 78,46%.

Kohalike algatusrühmadega planeeriti aastaks 2023 hõlmata 472 730 inimest ja vahe-eesmärgiks oli ette nähtud selle näitaja täitmine 95% ulatuses. Tegelik näitaja väärtus on 31.12.2017 seisuga juba 499 457 inimest ning täidetud on nii vahe-eesmärk kui ka 2023. aasta eesmärk.

Prioriteet 6 täiendavaks indikaatoriks on seatud meetme 6 investeeringute maht sihtvaldkonda 6A. Meetme 6 alt panustavad sihtvaldkonda 6A tegevuse liigid 6.3 ja 6.4 ja nende investeeringute kogumaht on 38 323 232,97 eurot. Selle summaga on saavutatud 24,8% aastaks 2023 seatud eesmärgist 154 500 000 eurot. 2018. aastaks on seatud 30%-ne vahe-eesmärk ehk 46 350 000 eurot. Vahe-eesmärgist on saavutatud 82,7%.

Kokkuvõtvalt on tulemusraamistikus seatud 12 indikaatorit. 31.12.2017 seisuga on 2018. aasta vahe-

eesmärgid saavutatud 24,1% kuni üle 100% ulatuses. Seejuures on ühe indikaatori saavutamine võrreldes üldise rakendamise määraga erakordselt madal ehk 24,1%. Üle 100% on saavutatud 4 indikaatori vaheeesmärgi tulemustes. Ülejäänud 7 indikaatori tulemusega on saavutatud 67,23-92,83% 2018. aastaks seatud vaheeesmärgist. Vastavate saavutuste määra puhul on enamuse prioriteetide vaheeesmärkide tulemused saavutatavad. 31.12.2017 seisuga on kõige problemaatilisem Prioriteeti 3 vaheeesmärkide saavutamise tase. 2023. aasta lõppeesmärkidest on käesoleval hetkel saavutatud 1 indikaatori väärtus. Ülejäänud väärtused on saavutanud eesmärgi 8,4- 74,27% ulatuses.

1.e) Muu maaelu arengu programmi spetsiifiline element [vabatahtlik]

MAK 2014–2020 kohta ei ole esitada programmispetsiifilisi elemente.

1.f) Panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiasse (vajaduse korral)

Nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 27 (programmide sisu) lõikes 3, artikli 96 (majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade sisu, vastuvõtmine ja muutmine) lõike 3 punktis e, artikli 111 (majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate programmide rakendusaruanded) lõikes 3 ja artikli 111 lõike 4 punktis d ning 1. lisa punktis 7.3 (põhiprogrammide panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiasse), toetab see programm makropiirkondlikku (-piirkondlikke) ja/või mere vesikonna strateegiat (vesikondade strateegiaid):

- ELi Läänemere piirkonna strateegia (EUSBSR)
- ELi Doonau piirkonna strateegia (EUSDR)
- ELi Aadria ja Joonia piirkonna strateegia (EUSAIR)
- ELi Alpi piirkonna strateegia (EUSALP)
- Atlandi ookeani vesikonna strateegia (ATLSBS)

1.g) Currency rate used for conversion AIR (non EUR countries)

--

2. HINDAMISKAVA RAKENDAMISEL TEHTUD EDUSAMMUD.

2.a) Maaelu arengu programmi hindamise kavasse aasta jooksul tehtud muudatused koos nende põhjendusega

MAK 2014–2020 hindamiskavasse ei ole 2017. aastal tehtud uusi muudatusi võrreldes 2016. aasta seirearuandes esitatud andmetega.

2.b) Aasta jooksul tehtud hindamise (võttes arvesse hindamiskava 3. jagu) kirjeldus

MAK 2014–2020 seire- ja hindamissüsteem

Maaelu arengukava seire- ja hindamissüsteemis osalevad asutused on järgmised: Maaeluministeerium, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA), Põllumajandusuuringute Keskus (PMK) ja teised hindajad (leitakse avalike hangetega), Maamajanduse Infokeskus, Sihtasutus Erametsakeskus (EMK) ja kohalikud tegevusgrupid. Lisaks osaleb MAK 2014–2020 seire- ja hindamissüsteemis maaelu arengukava seirekomisjon, hindamiskomisjon, toetuse saajad, teised kasusaajad ja laiem avalikkus.

Maaelu arengukava seire- ja hindamissüsteemi koordineerimise ja rakendamise eest vastutab Maaeluministeerium, kes on MAK 2014–2020 korraldusasutus. Peamine roll maaelu arengukava seire- ja hindamissüsteemi koordineerimisel on Maaeluministeeriumi maaelu arengu osakonnal, kes muu hulgas juhendab asjaomaseid institutsioone seire küsimustes, tagab seire vastavuse ühisele seire- ja hindamissüsteemile (ingl k *Common Monitoring and Evaluation System*) ning täidab MAK 2014–2020 seirekomisjoni ja hindamiskomisjoni sekretariaadi ülesandeid, koostab maaelu arengukava iga-aastased seirearuanded ja esitab need Euroopa Komisjonile. Toimiv seiresüsteem on aluseks maaelu arengukava hindamiste korraldamisele.

MAK 2014–2020 üldine seire- ja hindamissüsteem on üles ehitatud lähtudes iga-aastase seirearuande, 2017. ja 2019. aastal esitatavate põhjalikumate seirearuannete ning 2024. aastal esitatava järeelhindamise aruande koostamise vajadustest. Samuti arvestab ülesehitatud seire- ja hindamissüsteem siseriiklike vajadustega, sealhulgas tagasiside saamisega maaelu arengukava rakendamise kohta, mida vajatakse iga-aastaselt maaelu arengu poliitika suunamiseks ja kujundamiseks.

Põhilises osas tehakse perioodil 2014–2020 Euroopa Komisjoni ette nähtud kohustuslikke hindamisi, milleks leitakse avaliku hankega sõltumatud hindajad. 2017. aastal toimunud avaliku hanke tulemusel viis Eesti Maaülikool läbi MAK prioriteetide hindamise 2017. aasta täiendatud seirearuande esitamiseks. Lisaks jälgitakse MAK 2014–2020 rakendatavate meetmete tulemusi programmiperioodi kestel, milleks koostatakse meetmepõhiseid rakendusanalüüse ja vajadusel tellitakse avaliku hankega lisauuringuid. Perioodil 2014–2020 ELi maaelu arengu prioriteetide 4 ja 5 püsihindaja on PMK, kes on maaelu arengukava korraldusasutuse allasutus.

Maaelu arengukava hindamine toimub valdavalt projektide, meetmete, sihtvaldkondade ja prioriteetide tasandil. Vastavalt ühisele seire- ja hindamissüsteemile on seatud meetmete tasandil väljund-, sihtvaldkondade tasandil tulemus- ja eesmärknäitajad ning ÜPP eesmärkide tasandil mõjunäitajad. Lisaks kohustuslikele näitajatele võivad vajadusel nii MAK 2014–2020 korraldusasutus kui ka hindajad välja pakkuda hindamisel lisanäitajaid. Maaelu arengukava hindamistega soovitakse teada saada, mil määral

valitud sekkumine mõjutab maaelu arengukavas seatud eesmärkide täitmist. Maaelu arengu poliitika sekkumiste puhul hinnatakse nende tulemuslikkust, tõhusust, mõju ja asjakohasust. Hindamiste põhjal tehtud järeldusi ja antud soovitusi kasutatakse maaelu arengu toetuste täpsemaks suunamiseks ja meetmete rakendamise kvaliteedi parandamiseks.

MAK 2014–2020 prioriteetide 4 ja 5 püsihindamine

Eesti MAK 2014-2020 üldine seire- ja hindamissüsteem on üles ehitatud lähtudes iga-aastase seirearuande ning 2017. ja 2019. a esitatavate põhjalikemate seirearuannete ning 2024. aastal esitatava järeelhindamise aruande koostamise vajadustest. Samuti arvestab seire- ja hindamissüsteem siseriiklikke vajadusi ja tagasiside vajadust MAKi rakendamise kohta, mida vajatakse iga-aastaselt poliitika suunamise ja kujundamise tarbeks.

MAK 2004-2006 perioodi põllumajandusliku keskkonnatoetuse meetme hindamiseks töötati Põllumajandusuuringute Keskuse poolt välja spetsiaalne seire- ja hindamise süsteem, mis oli suures ulatuses hindamise aluseks MAK 2007-2013 perioodil. Väljatöötatud süsteemi on arengukava perioodide jooksul kohandatud vastavalt vajadustele. Perioodil 2014-2020 ei jätkata arengukava püsihindamisega sellisel kujul, nagu see oli programmiperioodil 2007–2013, kuna püsihindamine ei ole programmiperioodil 2014-2020 enam liikmesriikidele kohustuslik. ELi maaelu arengu prioriteetide 4 ja 5 osas teostatakse hindamist PMK poolt, kes on MAKi korraldusamet allasutus. Hindamine viiakse läbi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013, 1305/2013 ja komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 808/2014 sätestatud hindamisele kohalduvate nõuetega.

MAKi hindamine toimub meetmete, sihtvaldkondade ja prioriteetide tasandil. Vastavalt ühisele seire- ja hindamissüsteemile on seatud meetmete tasandil väljund-, sihtvaldkondade tasandil tulemus- ja prioriteetide tasandil mõjunäitajad. Lisaks kohustuslikele näitajatele võivad vajadusel nii MAK korraldusamet kui ka hindajad välja pakkuda hindamisel lisanäitajaid. Hindamise käigus keskendutakse kohustuslikele 4. ja 5. prioriteedi sihtvaldkondade hindamisküsimuste vastamiseks vajalikele hindamiskriteeriumitele ning kvantitatiivsetele ja kvalitatiivsetele indikaatoritele.

Hindamise otstarbel kogub PMK mitmesuguseid andmeid Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti süsteemidest, Põllumajandusametist, Keskkonnaministeeriumi allasutustest, SA Erametsakeskusest ning teistelt andmekogujatelt. Lisaks viiakse hindamistöoga seoses läbi konsultatsioone hindamisega seotud asutuste vahel ning erinevate spetsialistide ja ekspertidega, PMK initsiatiivil on loodud ka MAK keskkonnamõjuga meetmete hindamise ekspertgrupp.

Arengukava tasandil toimuva hindamistegevuse täiendamiseks puuduvate andmetega planeeritakse vajalikke valdkonnauuringuid ja -analüüse. Uuringud on teostatud sihtvaldkondade ja meetmete hindamiseks vajaliku täiendava info kogumiseks, meetmete kvaliteetsemaks analüüsiks ning samuti taustaandmete kogumiseks meetmete kujundamisel tulevikus. Kuivõrd PMK teostatav hindamine hõlmab eeskätt keskkonna- ja kliimamõju omavaid pindalameetmeid, on alates 2005. aastast uuringuid tehtud neljas valdkonnas: mullastik, vesi, elurikkus ja majandus.

2017. kalendriaasta uuringute eesmärgid, meetodika ja detailsed tulemused on esitatud Põllumajandusuuringute Keskuse „Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi püsihindamiseks 2017. aastal läbiviidud uuringute aruandes“.

Aruandes on uuringute analüüsides tulenevaid järeldusi kasutatud sünteesivalt koos administratiivsete andmetega Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi meetmete, loomade heaolu ja kiviaia

taastamise hindamisel.

Meetmete efektiivsuse ja mõju leidmisel on arvestatud tegevustele seatud eesmärgid - hinnatakse, kas neid on võimalik saavutada kehtestatud nõuete agronoomilisest või keskkonna mõjususest lähtuvalt. Analüüsil kirjeldatakse maakondade ning riigi tasandil toetusluseid pindalad, toetusesaajate arvu, maakasutust, potentsiaalseid toetusluseid ühikute arve, meetmete koostõju teiste 4. ja 5. prioriteedi meetmetega ning valdkondade uuringutest saadud järeldusi meetmete võimalike mõjude kohta mullale, veele, elurikkusele ja kliimale. Hinnatakse samuti MAK keskkonnatoetuste jaotumist maakonniti, suurusgrupiti ja tootmistüübiti ning erinevate meetmete mõju meedet taotlenud põllumajandustootjate tulutasemele. Hinnangutes on esitatud aegread, kasutatud võrdlusi eelnevate aastate ning perioodidega, trendid on esitatud joonistel ja graafikutes, suuremahulisi arvandmeid aruande lisades ka tabelitena.

2.c) Andmete esitamise ja haldamise (võttes arvesse hindamiskava 4. jagu) kirjeldus

Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ameti (PRIA) andmete kogumise ja haldamise kirjeldus

MAKi meetmete menetlemine toimub järgnevatel infosüsteemides: kanderaamatu süsteem, elektrooniline dokumendihaldussüsteem IHS, kliendiandmete haldamiseks kliendiregister, toetuste administreerimise ja kontrollisüsteem (TAKS), CCS, e-PRIA, MAKi infosüsteem (MAIT), maaelu arendamise ja toetuste süsteem (MATS), käskkirjade süsteem ning arvestuse ja maksete süsteem (ARMA). EMK meetmeid edastatakse ARMAsse ka MARS2 kaudu. Meetmeid, mis on delegeeritud SA-le Erametsakeskus, menetletakse Erametsakeskuse infosüsteemis EMKIS. Andmete kokkupanekuks kasutatakse süsteemi Andmeait.

- TAKS (pindala- ja loomatoetuste meentlussüsteem): 2017. aastal arendati kultuuride täpsustamise lahendused ning andmevahetus PMAISiga.
- CCS (Cross Compliance System e nõuetele vastavuse süsteem): 2017. aastal rakendati inimliku eksituse arvestamist registreeritud juures ja täiendati riskikontrolli.
- MAIT (investeeringumeetmete menetlussüsteem): 2017. a täiendati sanktsioonide arendust, mis oli seotud LEADER kuludokumentide e-teenuse muudatusega. Lisaks muudeti otsuse lahter „Akti kuupäev“ seadistavaks, taotluste üldandmete all jaos „Kalalaeva andmed“ lahtrisse „Sisenumbr“ arendati kontroll, mis kontrollib läbi teiste taotluste, kas samale kalalaevale on varem taotlust esitatud. Veel täiendati erinevaid funktsionaalseid võimalusi kasutajate töö lihtsustamiseks (seirenäitajate automaatne kandumine „Seire“ kuvale).
- MATS (Maaelu Arendamise Toetuste Süsteem) on infosüsteem, mille eesmärgiks on abistada menetlejat mistahes toetusmeetme menetlemisel. Meetmete üleviimine süsteemi toimub aga järkjärguliselt. Lisaks menetleja vaatele on MATS-s olemas kliendimoodul e-PRIA2, mille kaudu on võimalik taotlust esitada ja menetlemise seis jälgida. Lisaks meetmemenetluse funktsionaalsusele on MATSi loodud menetlust toetavad registrid, nagu näiteks volituste ehk esindusõiguste süsteem ning seadmete ja masinate hinnakataloog. Alates novembrist 2015. aastal võeti kasutusele MATS-is esindusõiguste vaatamise ning volituste sisestamise, lõpetamise ja vaatamise funktsionaalsus.
- ARMA on alates selle kasutusele võtmisest pidevalt täiendatud ja kaasajastatud. Arendused on

seotud Euroopa Komisjonile esitatavate aruannete nõuete muutumisega, automaatsete kontrollide sisse ehitamisega ja riikliku aruandluse nõuete muutumisega. 2017. aastal muudeti paljud protsessid paberivabaks, lihtsustati neid ja vähendati andmete dubleerimist.

- E-PRIA: igal aastal lisandub e-PRIASse uusi teenuseid ning PRIA eesmärgiks on kõiki enamkasutatavaid teenuseid pakkuda klientidele ka portaali kaudu.
- Andmeait: arendatakse ja täiendatakse pidevalt, mille käigus lisatakse meetmete uute nüansside tekkimisega seotud andmeid. Käivad arendused andmete toomiseks uuest menetlussüsteemist MATS ning lisandunud või muutunud andmete toomiseks TAKSist.

MAK 2014-2020 investeringumeetmete taotluste menetlemine algab taotluste vastuvõtmisega läbi e-PRIA, e-PRIA2, PRIA maakondlikes büroodes või keskuses (sõltuvalt meetmest). E-PRIA2 puhul sisestab taotleja taotluse andmed ja selle lisad otse süsteemi. Investeeringut tõendavad dokumendid esitatakse PRIA-le, kus tegeletakse nende dokumentide kontrollimisega; vajadusel tehakse ka kohapealsed kontrollid. Lõplikult väljamakstud toetuste puhul teostatakse järelkontrolle, mille käigus kontrollitakse investeeringuobjekti sihipärast kasutamist.

MAK 2014-2020 pindala- ja loomapõhiste toetuste taotluste menetlemise protsess algab taotluste vastuvõtmisega ning sisestamisega programmi. E-PRIA kaudu esitatud taotlused jõuavad menetlusprogrammi automaatselt. Taotluse vastuvõtmise ning programmi sisestamise käigus tehakse esmased kontrollid ka taotlusel olevate andmete ja kõigi vajalike dokumentide esitamise kohta. Kohapealsete kontrollide käigus kontrollitakse toetuse saamise nõuete täitmist ja teostatakse põldude mõõtmised. Administratiivsete kontrollide käigus kontrollitakse taotleja kõigi vajalike dokumentide olemasolu, põldude riskkontrollimise käigus võimalikke üle- ja topelittaotlemisi ning taotluseliste loomagruppide andmeid. Administratiivsete kontrollide käigus kontrollitakse lisaks veel ka toetuse saamise tingimuste ehk toetusõiguslikkuse, baas- ja täiendavate nõuete täitmist.

Sihtasutuse Erametsakeskus (EMK) andmete kogumise ja hindamise kirjeldus

EMK kasutab taotluste menetlemise infosüsteemi EMKIS, mille kaardiosa jaoks on eraldi arendatud EMKIS GIS rakendus. Dokumentide registreerimiseks kasutatakse programmi Amphora. EMKIS on liidestatud Amphoraga, kinnistusraamatuga, metsaregistriga, äriregistri maksuvõlglaste päringuga, PRIA infosüsteemiga MARSA2. Taotluste elektroonilise esitamise võimaldamiseks kasutab Erametsakeskus e-PRIA platvormi. E-PRIA kaudu saab esitada nii Natura 2000 erametsamaa toetuse taotluse kui ka meetme 8 toetuse taotluse.

Taotlused registreeritakse EMKISs, nii et registreerimise number päritakse Amphorast. Taotluse andmed sisestatakse EMKISsse. Halduskontrolli kohta täidetakse EMKISs halduskontrolli lehed. Halduskontrolli tegemisel on abiks liidese äriregistri maksuvõlglaste päringuga, kinnistusraamatuga ja metsaregistriga. Kohapealse kontrolli tulemused vormistatakse EMKIS GIS rakenduses, aga tulemused jõuavad EMKISsse. EMKISs vormistatakse toetuse otsused ja meetme 8 puhul ka toetuse maksmise ja maksmisest keeldumise ettepanekud. Otsused ja ettepanekud kooskõlastatakse ja allkirjastatakse digitaalselt kasutades programmi Amphora. Otsused toetuse väljamaksmiseks saadetakse liidese kaudu EMKISst PRIA infosüsteemi MARSA2.

EMKISst saab andmeid pärida süsteemi arendatud aruannete kaudu või skriptiga.

Peamised EMKISe arendused 2017. a:

- E-PRIA teenuste täiendused:
- Meetme 12 toetuse taotlejad saavad alustada eeltäidetud taotlusega (taotlus on eeltäidetud taotluse esitamise aastal abikõlblike metsaaladega);
- Meetme 8 teenuse kasutamist muudeti mugavamaks.
- x-tee 6 üleminek;
- Kasutajamugavuse suurendamine taotluste menetlemisel (toetuse objektide sorteerimine, automaatküsimused, kontroll-lehtede tulemustest ülevaate saamine, aadressi automaatne täitmine, tegevuse abikõbliliku maksumuse automaatne täitmine);
- Seaduse nõuetest tulenevad EHAK koodide formaadi muudatused;
- Natura toetuse arvutuse muutmine seoses EK määruse muudatustega (nn kollase kaardi rakendamine);
- Muudatused liideses seoses uue kliendiregistri kasutuselevõttuga PRIAs;
- Muudatused kohapealse kontrolli valimite koostamisel;
- Kohapealse kontrolli kontroll-lehtede ja aruande täiendused;
- Kohapealse kontrolli tulemustest teavitamise teavituskirja täiendused;
- Erinevate vaadete optimeerimine.

Põllumajandusuuringute Keskuse (4. ja 5. prioriteedi püsihindaja) andmete kogumise ja haldamise kirjeldus

Seire ja hindamine MAK programmiperioodi jooksul toimub pidevalt ja püsivalt, et tagada andmete aegrea olemasolu. Iga-aastased hindamistegevused lähtuvad konkreetsetest vajadustest ning on kokkulepitud Maaeluministeriumi ja Põllumajandusuuringute Keskuse vahel eelneval aastal järgnevas aastaks. Põllumajandusuuringute Keskusel on seireandmete kogumid, kuhu sisestatakse ja säilitatakse püsihindamise käigus kogutud näitajad, sh algandmed. Andmeid saadakse samuti täiendavate uuringute ja analüüside käigus. Täiendavate uuringute ja analüüside käigus kogutud andmed on kasutatavad ja kättesaadavad püsihindajatele, teistele hindajatele ja järelhindajale.

2.d) Loetelu lõpetatud hindamistest, sealhulgas viited, kui need on avaldatud internetis

Kirjastaja/toimetaja	Põllumajandusuuringute Keskus
Autor(id)	Põllumajandusuuringute Keskus
Pealkiri	Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi püsihindamiseks 2017.aastal läbiviidud uuringute aruanne
Lühiülevaade	Aruanne annab ülevaate Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi hindamisega seotud uuringutest, mis on Põllumajandusuuringute Keskuse poolt korraldatud ja läbi viidud 2017. aastal. Uuringute eesmärgid, meetodika ja tulemused on esitatud valdkondade kaupa konkreetsete uuringute juures ning analüüsist tulenevaid järeldusi on kasutatud sünteesivalt Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi meetmete hindamisel. Uuringuid on tehtud valdkondades: mullastik, vesi, elurikkus ja majandus. Aruanne koosneb tervikuna 6 peatükist ja 41 lisast.
URL	http://pmk.agri.ee/mak/aruanded-2014-2020/

Kirjastaja/toimetaja	Põllumajandusuuringute Keskus
Autor(id)	Põllumajandusuuringute Keskus
Pealkiri	Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi meetmete; 3. prioriteedi loomade heaolu meetme ja 2. prioriteedi tegevuse „kiviaia taastamine“ hindamisaruanne 2017. aasta kohta
Lühiülevaade	Aruanne annab ülevaate Eesti maaelu arengukava 2007-2013 2. telje ning Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteediga seotud meetmete, 3. prioriteedi „Loomade heaolu“ meetme ja 2. prioriteedi tegevuse „Kiviaia taastamine“ hindamisest, mis on teostatud Põllumajandusuuringute Keskuses. Aruanne koosneb tervikuna 3 peatükist ja 46 lisast. Aruande esimeses peatükis antakse ülevaate hindamise õiguslikust raamistikust, meetmete rakendumisest, hindamistegevustest ja hindamisalasest teavitamisest. Teises peatükis kirjeldatakse pindalatoetustega hõlmatud ala põllumajanduslikku maakasutust, sealhulgas eraldi nitraaditundliku ala ning vesikondade maakasutust. Kolmandas peatükis keskendutakse meetmete detailsele analüüsile.
URL	http://pmk.agri.ee/mak/aruanded-2014-2020/

Kirjastaja/toimetaja	Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskond
-----------------------------	---

Autor(id)	Ärikorralduse instituut
Pealkiri	Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetme „Teadmussiire ja teavitus“ raames erinevate teadmussiirde- ja teavitustegevuste korraldamise kulude analüüs
Lühiülevaade	Uuringu eesmärk oli kaardistada ja analüüsida „Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020“ meetme „Teadmussiire ja teavitus“ raames erinevate teadmussiirde- ja teavitustegevuste korraldamise kulusid. Uuring on täiendus ning jätk 2013. aastal tehtud uuringule „Koolitus- ja teavitustegevuste kulude analüüs“. Uuringu tulemusi kasutatakse vastavalt vajadusele MAK 2014–2020 meetme „Teadmussiire ja teavitus“ rakendamisel ja muude tegevuste puhul, mis on seotud koolitus- ja teavitustegevustega.
URL	N/A

Kirjastaja/toimetaja	Eesti Maaülikool
Autor(id)	EMÜ metsandus- ja maaehitusinstituut
Pealkiri	Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetme 08 "Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse" raames makstavate toetuste standardsete ühikuhindade kujundamine
Lühiülevaade	Töö eesmärk on selgitada Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetme 08 „Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse“ raames toetatavate metsamajanduslike tegevuste maksumus 2017. aastal. Töös tuuakse välja alljärgnevate metsamajanduslike tegevuste maksumus 2017. aastal: <ul style="list-style-type: none"> • tuule või tulekahju tõttu kahjustatud metsa kahjustuste kõrvaldamine; • tuule või tulekahju tõttu kahjustatud metsa taastamine, sh. uue metsakultuuri rajamine ja loodusliku uuenduse tekkele kaasaaitamiseks maapinna ettevalmistamine; • metsauuenduse hooldamine; • hooldusraie, sh. valgustus- ja harvendusraie; • kasvavate puude laasimine; • repellendi soetamine ja kasutamine; • metsapuude erinevate taimehaiguste või -kahjustuste vastaste tõrjevahendite soetamine ja kasutamine;
URL	http://www.eramets.ee/wp-content/uploads/2017/01/Metsamajanduslike-tegevuste-u%CC%88hikuhinnad-2017.pdf

Kirjastaja/toimetaja	Turu-uuringute AS
Autor(id)	Turu-uuringute AS

Pealkiri	Elanike teadlikkus Eesti maaelu arengukavas ja Euroopa kalandusfondist
Lühiülevaade	<p>Uuringu eesmärgiks oli välja selgitada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maaelu, põllumajanduse, maaettevõtluse ning kutselise kalanduse maine ☐ • Teadlikkus valdkonna eurotoetustest üldiselt ning eraldi maaelu arengukava, LEADER toetuste ja Euroopa kalandusfondi tuntus ☐ • Elanike hinnangud toetuste kasulikkusele
URL	https://www.agri.ee/sites/default/files/content/uuringud/2017/uuring-2017-mak-ekf-main.e.pdf

Kirjastaja/toimeta ja	Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaalinstituut
Autor(id)	Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaalinstituut
Pealkiri	„Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ prioriteetide 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 hindamise lõpparuanne
Lühiülevaade	2017. aastal esitatud seirearuande kohustuslikele hindamisküsimustele vastamiseks läbiviidud uuring. Hindamise põhieesmärgiks oli esitada seni saavutatud tulemused MAK 2014–2020 rakendamise panuse kohta, mis on seotud ELi ühiste maaelu arengu poliitika prioriteetide eesmärkide täitmisega, sh hinnati maaelu arengu poliitika sekkumise tulemuslikkust, tõhusust ja asjakohasust.
URL	http://ms.emu.ee/userfiles/instituudid/ms/MSI%20failid/Uuringud/Lopparuanne_MAK_2014-2020_hindamine_2017.pdf

2.e) Lõpetatud hindamiste kokkuvõtte, keskendudes hindamistulemustele

Põllumajandusuurignute Keskus (PMK) keskendub hindamistulemuste koondesitamisel ühistele hindamisküsimustele vastamisele, milleks kasutatakse ühiseid tausta- ja lisanäitajaid. 2017.aastal teostatud uuringute kokkuvõtted on esitatud valdkondade kaupa.

Mullastikuga seotud hindamisvaldkonna uuringud

MAK 2014-2020 4. prioriteedi meetmete seire ja hindamise raames läbiviidava „Mullaviljakuse ja orgaanilise aine uuringu“ jaoks on eraldiseisev meetodika kindlate geograafiliste kohtade ja teatud kindlate mullaliikide lõikes, mille kohta ei ole andmeid võimalik saada mullaviljakuse programmi ega muude seirete tulemustest. Perioodil 2016-2017 võeti kordusproovid kolmandat korda. Analüüsitulemuste võrdlusel selgitatakse erinevate meetmete mõju mullaviljakusele läbi valitud agrokeemiliste omaduste. MAK 4. prioriteedi meetmete rakendamine on mõjunud muldade agrokeemilistele omadustele üldiselt positiivselt.

Uuringu „Mulla NO₃ (nitraatlämmastiku) ja SO₄ sisalduse muutus ja dünaamika NTA põllumuldades aastatel 2007-2017 erineva maakasutuse (põllukultuurid, rohumaa) korral ning mullas leiduvate taimetoiteelementide (P, K, Ca, Mg, Cu, Mn, B, Nüld) happesuse ja orgaanilise aine fooni ja pikaajalisemate muutuste selgitamine. Põllumaade TKV jääkide sisalduse selgitamine NTA põllumuldades“ peamiseks eesmärgiks on jälgida kergestiliikuvate lämmastikuvormide (nitraatlämmastik ja ammooniumlämmastik) ehk mineraalse lämmastiku (Nmin) sisalduse muutust mullas nitraaditundlikul alal, selgitamaks võimalikku nitraatide leostumise ohtu erineva maakasutuse ja ilmastikutingimuste korral. Teise olulise eesmärgina selgitatakse väävl kui suhteliselt liikuva toiteelemendi sisalduse muutust mullas ning kolmandaks eesmärgiks on jälgida ka ülejäänud olulisemate taimetoiteelementide sisalduse dünaamikat mulla vertikaalprofiilis ning selgitada seaduspärasused, mille alusel saab parandada väetamise planeerimist. Lisaks selgitatakse TKV jääkide sisaldust NTA-l paiknevatel tootmispõldudel. Uuring on otseselt seotud MAK 2014-2020 prioriteetide 4 ja 5 ettenähtud eesmärkide täitmisega ja nende prioriteetidega seotud meetmete arendamisega. Eeskätt on uuring suunatud küsimuste lahendamiseks, mis puudutavad veekeskkonna kaitset mineraalse lämmastiku ja taimekaitsevahendite võimaliku leostumise suhtes ning laiemas plaanis aitab kaasa mulla- ja veekaitsele.

Uuringu „Minimeeritud harimise mõju muldade omadustele ja keskkonnaseisundile“ eesmärgiks on hinnata minimeeritud harimise mõju muldade omadustele ja keskkonnaseisundile – erosiooni vähendajana, süsiniku akumulierijana, mulla toite- ja verežiimi ning mullaelustiku seisundi võimaliku muutjana. Mulla orgaaniline süsinik kihistub vertikaalselt otsekülvi põldudel – ülemises 5 cm on oluliselt kõrgem Corg sisaldus kui alumistes kihtides. Kuna ka mulla lasuvustihedus on kõrge otsekülvi aladel, eriti kahes ülemises kihis, siis süsinikuvaru 25 cm tuseduses mullakihis väheneb aeglaselt otsekülvi põldudel. Tavaharimisega põldudel jaotub Corg profiilis ühtlaselt, lasuvustihedus on madalam ning süsinikuvaru on kihis ühtlane ja kordusmõõtmised ei näita vähenemist. Need tendentsid iseloomustavad otsekülvi põldude negatiivset mõju muldade viljakusele ning taimede saagikusele. Peamiste taimetoiteelementide P ja K sisaldus on samuti suuremad otsekülvi alade ülemises 5 cm tuseduses kihis, mis on selgelt korrelatsioonis taimejäänuste jäämisega mulla pinnale. Taimede kasvule mõjub see iseenesest positiivselt kuna toiteelementide käive on kiire ja taimed omastavad toiteelemente just pindmisest mullakihist.

Mulla elurikkuse seisund on uuringu põldudel keskmine (22 hindepunkti tavaharimisel, 24 hindepunkti otsekülvil) ning suuri muutuseid koondhendes ei ole aastate võrdluses toimunud. Kõige nähtavam on otsekülvi positiivne mõju vihmaussikoosluse näitajatele: ühe võrra kõrgem vihmaussiliikide arv; 2,1 korda kõrgem vihmausside isendite kogumass ning 10,8% madalam dominantliigi osatähtsus. Seevastu tavaharimisaladel on paremad mikroobse hingamise näitajad: mikroobikoosluse hingamisaktiivsus on 1,7 korda kõrgem. Hooghännalisi elutseb ülemises 5 cm mullakihis rohkem otsekülvipõldudel, ent 5-10 cm

kihis on neid rohkem tavaharimisega põldudel. Paraku näitavad kordusmõõtmised hooghännaliste arvukuse vähenemisest mõlema tehnoloogia puhul 2-3 kordselt. Kuna mulla elustiku seisund sõltub väga palju ilmastikust, mulla lõimisest, pH-st ja ka lisanduvast orgaanilisest materjalist, siis on keeruline hinnata neid põhjuseid, mis on seotud hooghännaliste arvukuse suure varieeruvuse ning vähenemisega põldudelt.

Mulla seisundile mõjubki paremini mitte ainult künni või otsekülvi tehnoloogia kasutamine, vaid pigem nende mõlema kombineerimine minimeeritud harimisega. Kündmine üks kord külvikorra jooksul tagaks Corgi ja toiteelementide ühtlase jagunemise mullaprofiilis, mis suurendab ja pikendab nende kättesaadavust mullast. Samuti aitaks mulla õhustamine kaasa muldade tallatuse vähenemisele, ent loomulikult tuleb silmas pidada muldade lõimist ja võimalust künnialuse tihese moodustumiseks. Mulla elustikule ilmselt ei meeldi mulla kündmine ja vihmausside puhul veel eriti, sest lõhutakse urgusid, kuid „toidu“ liikumine allapoole pindmisest kihist suurendaks nende toidubaasi.

Vee keskkonnaga seotud hindamisvaldkonna uuringud

Uuringu „Taimetoiteelementide kontsentratsioon drenivees“ eesmärgiks on hinnata veekeskonna seisukohast MAK PKT keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) ja mahepõllumajandusliku tootmise (MAHE) meetme rakendumist ja mõju keskkonnale. Hüdroloogilise uuringu käigus hinnatakse lõimuvalt pinnavee voolu ja väetiste kasutust. Seirepõldude kogujadrenide suudmetest mõõdetakse drenivee vooluhulgad ja võetakse veeproovid 2-nädalase intervalliga. Võrreldes 2016. aasta seireperioodiga tõusis nitraatiooni keskmine kontsentratsioon 2017. aastal KSM ja MAHE toetustüübiga ettevõtetes, ÜPT ettevõttes jäi aga möödunud aastaga võrreldes samale kõrgele tasemele.

Seireperioodil 2016-2017 halvenes drenivee kvaliteet fosforisisalduse põhjal peaaegu kõikidel seirepõldudel. Suurenes väga halba ja halba kvaliteediklassi jäävate proovide osakaal ning vastavalt vähenes proovide hulk heas ja väga heas klassis. Väikest paranemist võis täheldada mahepõllult kogutud drenivee kvaliteedis, kus väga halva pinnavee seisundiklassi osakaal vähenes. Kahe vegetatsiooniperioodi võrdluses on aruandeaastal drenivee kvaliteet halvenenud.

2017. aastal arutati PMK „Taluvärava toiteelementide bilansi ja kasutuse uuringu“ tulemused teist aastat FADNi andmetel. 2016. aasta uuringu tulemustel võib keskkonnasäästlikkuse ja vee kvaliteedi paranemise seisukohalt olukorda hinnata keskpäraseks. Suurimateks probleemideks tasakaalustatud tootmise tagamisel on praeguse majandamise taseme puhul see, et sisendina antavad fosfori ja kaaliumi kogused ei kata tihti tegelikku toiteelementide vajadust ja toiteelementide kasutamise efektiivsus on keskkonna seisukohalt madal.

„Pestitsiidide kasutuskooormuse uuringu“ andmetel suurenes 2016. aastal pestitsiidide kasutamine seireettevõtete keskmisena, võrreldes referentsperioodiga (2010-2013). Aastal 2016 pritsiti seireettevõtete keskmisena 70% seirealusest põllumajandusmaast, referentsperioodi keskmisega võrreldes suurenes pritsitud pind 7%. Kasutatud pestitsiidide toimeaine kogus pritsitud pinna kohta oli referentsperioodi keskmisena 0,686 kg/ha ja 2016. aastal 0,758 kg/ha (suurenemine 0,072 kg/ha, 11%). Põllumajandusmaa kohta kasutati referentsperioodi keskmisena pestitsiidide toimeainet 0,430 kg/ha ja 2016. aastal 0,527 kg/ha (suurenemine 0,097 kg/ha, 23%). Sama uuringu 2007-2016 perioodi tulemustel on pestitsiidide kasutamise trend seireettevõtetes vahepealsete aastate langusperioodi järel taas tõusev. Pestitsiidide kasutamise suurenemisega seoses säilib oht, et pinna- ja põhjavee saastumine võib suurenedagi, mis omakorda võib ohustada mullakeskkonda ja mõjuda elurikkust pärssivalt.

Elurikkusega seotud hindamisvaldkonna uuringud

Elurikkuse hindamisvaldkonnas jätkati 2017. a „Kimalaste mitmekesisuse ja arvukuse uuringuga“ ning

„Põllulindude arvukuse ja liigirikkuse uuringuga“

Kimalaste keskmine arvukus transekti kohta oli läbi aastate kõigi toetustüüpidega ettevõtetes Lõuna-Eestis kõrgem kui Kesk-Eestis. Lõuna-Eestis leidub kimalastele rohkem sobivaid elupaiku ja toitu, kuna seal on mitmekesisem maastik, rohkem kompensatsioonialasid, väiksemad põllumassiivid ja põllumajandusettevõtted ning suurem rohumaade osakaal. Läbiva trendina olid seireaastate 2009-2017 jooksul kimalaste keskmised näitajad transekti kohta ÜPT ettevõtetes madalamad kui MAHE ja KSM ettevõtetes. Üheks põhjuseks võivad olla MAHE ja KSM toetuse nõuded, millest mitmed peaks kaudselt elurikkust soodustama. ÜPT ettevõtetes oli ka õite tihedus ning 2014. ja 2017. a kimalaste külastatud taimeliikide arv sageli madalam kui MAHE ja/või KSM ettevõtetes. Lisaks oli ÜPT seirealade ümbruse maastik monotoonsem.

Kesk-Eesti kimalasenäitajad võib aastate jooksul üldiselt stabiilseks lugeda, kuid Lõuna-Eesti keskmisi kimalasenäitajaid transekti kohta iseloomustas hüppeline kasv alates 2015. ja/või 2016. a MAHE ja KSM ettevõtetes, kuid teatud määral ka ÜPT ettevõtetes. Lõuna-Eestis oli neil aastail ka keskmine õite tihedus transekti kohta märgatavalt kõrgem – seega oli kimalastele seal rohkem toitu kui varasematel aastatel.

Kuna kimalased külastavad õisi, et nektarit ja õietolmu koguda, sõltuvad kimalasenäitajad ka õite tihedusest – mida rohkem õisi, seda kõrgemad kimalasenäitajad. Seetõttu on oluline tagada õitsemiskonveieri olemasolu. Üldise trendina oli õite tihedus kõrgeim MAHE ja madalaim ÜPT loendustransektidel. Suuremat õite tihedust MAHE ettevõtetes võib seletada keeluga kasutada sünteetilisi pestitsiide ja enamust mineraalväetisi – see soodustab kimalastele sobivate taimede olemasolu ja rohkest.

„Põllulindude arvukuse ja liigirikkuse uuringus“ loendati 2010.-2017. a jooksul pesitsejatena Kesk-Eestis 1768, Lõuna-Eestis 2547 ning kahe piirkonna peale kokku 4315 paari põllulinde ning vastavalt 17, 41 ja 43 liiki. Dominantseimaks linnuliigiks Eesti põllumajandusmaastikul oli ülekaalukalt avamaastikku eelistav põldlõoke. Järgnevateks arvukamateks liikideks olid kadakatäks ja kiivitaja ning väiksema arvukuse ja osakaaluga järgnesid sookiur, pruunselg-põdsalind, talvike, soo-roolind ja metskiur.

Kõige väiksema pesitsevate lindude mitmekesisusega olid Kesk-Eesti KSM ettevõtted, kus kohati perioodi 2010-2017 jooksul vaid kolme pesitsevat linnuliiki (põldlõoke, kiivitaja ja kadakatäks) – madala linnustiku mitmekesisuse põhjuseks on ilmselt vähene maastiku mitmekesisus seirealustel põldudel (suured põllumassiivid ja vähe maastikuelemente).

2010.-2017. a linnunäitajad olid kõigil kaheksal aastal Lõuna-Eesti seirepiirkonnas statistiliselt oluliselt kõrgemad kui Kesk-Eesti seirepiirkonnas (v.a kolmel juhul). See tuleneb kompensatsioonialade olemasolust Lõuna-Eestis ja piirkondlikest eripäradest, mistõttu leidub seal lindudele rohkem sobivaid elupaiku.

Keskmised pesitsevate lindude näitajad transekti kohta olid 2010.-2013. a paari erandiga nii piirkonniti eraldi kui ka piirkondi koos analüüsid MAHE ettevõtetes kõrgemad kui KSM ja ÜPT ettevõtetes. 2014. a toimus Kesk-Eesti ja 2015. a Lõuna-Eesti MAHE ettevõtete keskmistes linnunäitajates transekti kohta järsk langus, mis jäi püsima ka järgnevatel aastatel, v.a Kesk-Eestis pesitsevate paaride arv, mis kasvas 2017. a seire algaastate (2009-2010) tasemele.

Seireaastate 2010-2013 tulemused (Lõuna-Eestis ka 2014. a) viitasid, et MAHE ettevõtted on põllulindudele sobivam elupaik. Ühelt poolt olid MAHE ettevõtete mõnevõrra kõrgemad linnunäitajad ilmselt seotud meetme nõuetega: MAHE ettevõtetes on keelatud kasutada enamust mineraalväetisi ja sünteetilisi pestitsiide. Lisaks leidub MAHE aladel rohkem lühiajalisi rohumaad, mis on lindudele sobivam elupaik. Viimaste aastate madalad linnunäitajad MAHE ettevõtetes on aga eelpooltooduga vastuolus. Samas võis kõigi pesitsevate lindude näitajate puhul sarnaselt MAHE ettevõtetega langustrendi täheldada ka mõlema

piirkonna ÜPT ettevõtetes ning teatud juhtudel ka KSM ettevõtetes.

Põllulindude arvu vähenemisele viitab ka riikliku keskkonnaseire programmi raames läbiviidav haudelinnustiku punktloendus. Seireaastate 2010-2017 jooksul MAK meetmete põllulinnuseires kohatud 43-st liigist kuulusid arvukamad enamasti haudelinnustiku punktloenduse järgi mõõdukalt langeva arvukusega liikide hulka – seega, kui Eestis üldiselt on need liigid mõõdukalt langeva trendiga, on arusaadav, et see kajastub ka põllulindude seires. Kui vaadata mõne MAK meetmete põllulinnuseire arvukama põllulinnuliigi populatsiooniindekseid haudelinnustiku punktloenduse põhjal, selgub, et see oli kadakataksil, sookiurul ja pruunselg-põõsalinnul 2015.-2017. a samuti palju madalam kui eelnevatel aastatel. See viitab, et viimased aastad on põllulindudele olnud ebasoodsad ja MAK meetmed ei ole olnud piisavad nende negatiivsete muutuste ärahoidmiseks.

Majandusega seotud hindamisvaldkonna uuringud

„Ettevõtjatulu uuringu” eesmärgiks on analüüsida, mil määral on MAK keskkonnatoetused mõjutanud maaelanikkonna tulutaset. Peamisteks analüüsiobjektideks on netolisandväärtus, ettevõtjatulu ning arvestuslik netokasum, mis on arvatud keskmiselt põllumajandustootja kohta iga MAK 2014-2020 keskkonnameetme lõikes.

„MAK 2014-2020 perioodi keskkonnatoetuste saajate majandusliku jätkusuutlikkuse“ uuringus on hindamise aluseks võetud jätkusuutlikku arengut tagava arvestusliku brutolisandväärtuse (BLV) tase tööjõu aastaühiku (TJÜ) kohta - on eeldatud, et põllumajandusettevõtte BLV peab katma konkurentsivõimelise palgataseme töötajatele (k.a omaniku ja tema pereliikmete tasustamata tööjõule) ja 5% ettevõtte põhivarade keskmisest väärtusest (v.a maa), mis on vajalik normaalseks taastootmiseks.

„ÜPP toetuste jagunemise“ analüüsimisel võeti arvesse kõik PRIA poolt 2017. aastal väljamakstud otsetoetused, erakorralised ja põllumajanduse turukorralduse toetused ning riiklikud toetused.

Kompleksuuring mahe- ja tavaviljeluses

Kompleksuuringuga alustati PMK Kuusiku Katsekeskuses 2003. aastal ja see on jätkuv pikaajaline uuring erinevates külvikordades. Eesmärgiks on mitmete maaviljeluslike võtete (mahe- ja tavaviljelus, mullaharimine, orgaanilise väetise ja mahepõllumajanduses lubatud väetiste kasutamine, haljasväetised jm) mõju selgitamine erinevatest aspektidest (mullaviljakus, NPK-bilanss, kultuuride saaginäitajad, umbrohtumus, kattetulu jt) lähtuvalt.

Põldheinarahkes mahe- ja tavaviljeluse söödakülvikorras on järgnev viljavaheldus: põldhein 1. a – põldhein 2. a – suvinisu – segavili (hernes + kaer) – suviuder allakülviga. Kui selle külvikorra terakultuuri põldudel hariti mulda pindmiselt või ainult künsti ega tehtud enne kündi tüükoorimist, suurenes vegetatiivselt levivate umbrohtude (peamiselt orashein ja ohakad) osakaal terakultuuride järgnevuse teisel (segavili) ja kolmandal (suviuder) aastal oluliselt, põhjustades ka kultuuri saagilanguse. Tüükoorimisel koos künniga on suudetud nii mahe- kui tavaviljeluses vegetatiivselt levivad umbrohud üldiselt kontrolli all hoida.

Mahepõllumajanduses kasutada lubatud Patentkaliga (K-60 ja S-41, Mg 14 kg/ha) väetamisel suurenes 1. a mahepõldheina kuivmass 78% ja 2. a põldheinal koguni 376%, olles peaaegu sama kõrge kui tavaviljeluses.

Enamuse terakultuuride (suvinisu, segavili, suviuder) variantide kattetulu jäi negatiivseks ehk kahjumisse, kui toetust ei arvestatud. Toetuste juurdearvestamisel oli enamuse variantide kattetulu positiivne ehk kasumis. Sõnnikuga väetamisel oli terakultuuride kattetulu sarnaselt varasematele aastatele oluliselt väiksem kui ilma sõnnikuta nii tava- kui maheviljeluses. Tahesõnniku lagunemine mullas on aeglane ja saadav saagitõus otsemõjuaastal ei kompenseeri sõnniku andmise kulutusi.

2.f) Hindamistulemuste avaldamisel korraldatud teavitustegevuse (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu) kirjeldus

Tuleb viidata hindamiskavale, kirjeldada rakendamisel ilmnunud raskusi koos leitud või soovitatud lahendustega.

Kuupäev/ajavahemik	23/07/2017
Teavitamistegevuse/ürituse pealkiri ja arutatud/levitatud hindamistulemuste teema	Avatud talude päeva meediakampaania, inimestele maaelu ja toidutootmise tutvustamine
Tegevuse/ürituse üldkorraldaja	Avatud talude päev
Kasutatud teabekanalid/formaat	Avatud talude koduleht, meediaväljaanded, Maaeluministeeriumi Facebook
Sihtrühma liik	Laiem avalikkus
Teavitatud sidusrühmade ligikaudne arv	120000
URL	http://www.avatudtalud.ee/et

Kuupäev/ajavahemik	01/01/2017 - 31/12/2017
Teavitamistegevuse/ürituse pealkiri ja arutatud/levitatud hindamistulemuste teema	MAK 2014–2020 rakendamine
Tegevuse/ürituse üldkorraldaja	Maaeluministeerium
Kasutatud teabekanalid/formaat	Maaeluministeeriumi Facebook; pressiteated
Sihtrühma liik	Maaelu teemadest huvitatud sihtgrupp
Teavitatud sidusrühmade ligikaudne arv	8298

URL	https://www.facebook.com/Maaeluministerium
------------	---

Kuupäev/ajavahemik	20/04/2017 - 22/04/2017
Teavitamistegevuse/ürituse pealkiri ja arutatud/levitatud hindamistulemuste teema	Maamess
Tegevuse/ürituse üldkorraldaja	Maamajanduse Infokeskuse maaelu- ja innovatsioonivõrgustiku osakond, Maaeluministerium, PRIA, Maaelu Edendamise Sihtasutus, Põllumajandusamet, Veterinaar- ja Toiduamet ja Põllumajandusuuringute Keskus.
Kasutatud teabekanalid/formaat	Mess, loeng, trükised, infostendid
Sihtrühma liik	Laiem avalikkus
Teavitatud sidusrühmade ligikaudne arv	100
URL	http://www.maainfo.ee/index.php?id=4744&page=3394&

Kuupäev/ajavahemik	01/01/2017 - 31/12/2017
Teavitamistegevuse/ürituse pealkiri ja arutatud/levitatud hindamistulemuste teema	Virtuaalne kaart (Google kaart) LEADER-meetme projektidega „NÄHTAV LEADER“
Tegevuse/ürituse üldkorraldaja	Maa-majanduse Infokeskus
Kasutatud teabekanalid/formaat	Veebiväljaanne
Sihtrühma liik	Laiem avalikkus
Teavitatud sidusrühmade ligikaudne arv	10000
URL	www.maainfo.ee/nahtavleader

2.g) Hindamistulemustega seotud järelmeetmete (võttes arvesse hindamiskava 6. jagu) kirjeldus

Tuleb viidata hindamiskavale, kirjeldada rakendamisel ilmnenud raskusi koos leitud või soovitatud lahendustega.

Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	2016a varieerus toetustüübiti ja Eesti keskmisena N bilanss 9-51, P bilanss 1(-2) ja K bilanss (-7)-11 kg/ha. 2016a oli N bilanss KSM ettevõtetes 51 ja MAHE ettevõtetes 9 kg/ha. P ja K bilanss oli 2016a positiivne KSM ettevõtetes ja Eesti keskmisena, negatiivne ÜPT ja MAHE ettevõtetes. 2016a moodustasid KSM ja ÜPT ettevõtetes ja Eesti keskmisena NPK sisendist peamise osa sisseostetud mineraalväetised (56-85%). N kasutamise efektiivsus 56-69%, P efektiivsus 90-311% ja K efektiivsus 61-441%.
Võetud järelmeetmed	Uuringu tulemustega tutvutud. Uurigu tulemusi kasutatakse MAK 2020+ meetmete väljatöötamisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus

Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	2016 a pritsiti seireettevõtete keskmisena 70% seirealusest põllumajandusmaast. 2010-2013 keskmisega võrreldes suurenes pritsitud pind 7%. Toimeaine kogus pritsitud pinna kohta oli 2010-2013 a 0,686 kg/ha ja 2016 a 0,758 kg/ha. Põllumajandusmaa kohta kasutati 2010-2013 a keskmisena pestitsiidide toimeainet 0,430 kg/ha ja 2016 a 0,527 kg/ha. 2016 a pritsiti herbitsiididega 63% pritsitud pinnast, kasutati 64 erinevat preparaati ja pestitsiidide toimeainest kokku moodustasid herbitsiidid 69%.
Võetud järelmeetmed	Uuringu tulemustega tutvutud. Uurigu tulemusi kasutatakse MAK 2020+ meetmete väljatöötamisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus

Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	2009-2017 loendati Kesk-Eestis 8920 ja Lõuna-Eestis 18 351 kimalast. Perioodil kohati Kesk-Eestis 19 ja Lõuna-Eestis 21 liiki kimalasi. Trendina olid 2009-2017 kimalaste keskmised näitajad transekti kohta ÜPT ettevõtetes madalamad kui MAHE ja KSM ettevõtetes. MAHE ja KSM ettevõtetes olid keskmised näitajad transekti kohta enamasti sarnasel tasemel, mõnedel juhtudel KSM ettevõtetes isegi oluliselt kõrgemad kui MAHE ettevõtetes. Trendina oli õite tihedus kõrgeim MAHE ja madalaim ÜPT transektidel.
Võetud järelmeetmed	Uuringu tulemustega tutvutud. Uurigu tulemusi kasutatakse MAK 2020+ meetmete väljatöötamisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus

vastutav ametiasutus	
Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	2010-2017 loendati pesitsejatena Kesk-Eestis 1768, Lõuna-Eestis 2547, kokku 4315 paari ning vastavalt 17, 41 ja 43 liiki. Dominantseimaks liigiks põllumajandusmaastikul oli põldlõoke. 2010-2017 linnunäitajad olid kõikidel aastatel Lõuna-Eestis statistiliselt oluliselt kõrgemad kui Kesk-Eestis. Väikseima pesitsevate lindude mitmekesisusega olid Kesk-Eesti KSM ettevõtted, kus 2010-2017 kohati vaid kolme pesitsevat linnuliiki, põhjuseks on ilmselt vähene maastiku mitmekesisus seirealustel põldudel.
Võetud järelmeetmed	Uuringu tulemustega tutvutud. Uurigu tulemusi kasutatakse MAK 2020+ meetmete väljatöötamisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus
Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	2016-2017 halvenes drenivee kvaliteet P osas peaaegu kõikidel seirepõldudel. Suurenes väga halba ja halba kvaliteediklassi jäävate proovide osakaal ning vähenes proovide hulk heas ja väga heas klassis. Dreenivee kvaliteedi paranemist täheldati MAHE põllul, väga halva klassi osakaal vähenes. Aruandeaastal leostus N-i keskmiselt MAHEst 7.0, KSMst 20 ja ÜPTst 30.8 kg/ha. 44-80% N-st leostus sügistalvisel perioodil. Tähelepanu tuleb pöörata leostumise vähendamisele vegetatsioonivälisel perioodil.
Võetud järelmeetmed	Uuringu tulemustega tutvutud. Uurigu tulemusi kasutatakse MAK 2020+ meetmete väljatöötamisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus
Järelmeetmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	Uuringu tulemusena toodi välja metsanduslike tegevuste 2017. aasta turuhinnad, mis oleksid õiglaseks aluseks toetuse suuruse määramisel. (Uuring Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse toetuste standardsete ühikuhindade kujunemine)
Võetud järelmeetmed	Ettepanekutega on arvestatud toetuse suuruse määramisel.
Järelmeetmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus

Järeloometmete seisukohast oluline hindamistulemus (kirjeldage tulemust ja märkige sulgudes allikas)	Valimis suurenes happeliste muldade osatähtsus viimase viie aasta jooksul 3% võrra, muldade keskmine happesus jäi eelmise seireringiga samale tasemele. Vähenes madala P-sisaldusega muldade osatähtsus 5% ja madala K-sisaldusega muldade osatähtsus 2% võrra. Suurenes liikuva P ja K keskmine sisaldus muldades. Madala Ksisaldusega muldade osatähtsus suurenes ÜPTs, samaks jäi MAHEs. Jätkata mullaproovide nõuet KSMs, lisada mullaproovid MAHEsse. Jätkata viljavaheldusnõudeid. (Mullaviljakuse uuring)
Võetud järeloometmed	Põllumajanduskeskkonna toetuste nõuded (nt mullaproovid, viljavaheldus) võimaldavad säilitada või parandada muldade agrokeemilisi omadusi. MAK 2014-2020 perioodil on juba mullaproovide võtmise kui ka viljavahelduse nõue keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) toetuses ja mahepõllumajanduse (MAHE) toetuses.
Järeloometmete eest vastutav ametiasutus	Korraldusasutus

3. RAKENDUSKAVA TULEMUSLIKKUST MÕJUTAVAD PROBLEEMID JA VÕETUD MEETMED

3.a) Kirjeldage meetmeid, mida on võetud, et tagada programmi rakendamise kvaliteet ja tulemuslikkus

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) probleemidest MAK 2014-2020 meetmeta rakendamisel

Probleemid, mis võivad mõjutada MAK investeeringumeetmete rakendamist

Määruse rakendusküsimused, kus PRIA, Maaeluministerium (MEM) ja taotleja tõlgendavad nõudeid erinevalt. Probleemi lahendaks määruse seletuskirjas nõuete lahtikirjutamine. Hetkel on olukord, kus määruste seletuskirjades on paljuski korratud määrust või tekib vastuolu määruses sätestatu ja seletuskirjas kirjeldatu vahel. Probleemide lahendamiseks on PRIA aruteludesse kaasanud vajadusel juristi. Samuti on PRIA pöördunud määruse rakendamise käigus tõlgenduste ja seisukohtade saamiseks Maaeluministeriumi kui seaduslooja ning tahte väljakujundaja poole.

Probleemid, mis võivad mõjutada LEADER meetmete rakendamist

1. Uue määruse redaktsiooni vastuvõtmisega seonduv probleem.

LEADER-määruse uue redaktsiooni vastuvõtmine programmiperioodi keskel tähendab seda, et menetlejad kontrollivad toetustaotluste vastavust nii vana, kui uue redaktsiooni nõuetele ja see tekitab menetlejates küsimusi – millal rakendada taotleja jaoks soodsamat sätet ja millal mitte? Koostöös juriidilise osakonnaga leiti vastused ja edastati need kohalikele tegevusgruppidele ning menetlejatele. Soodsama määruse sätte rakendamine puudutab taotlusi, mis on esitatud enne 2017 aasta 3. novembrit.

Peale uue LEADER-määruse redaktsiooni vastuvõtmist on protseduuridesse sisse viidud hulk parandusi. Sellest tulenevalt on osad hindamiskriteeriumid ja seisukohad muutunud, mille rakendamine eeldab head kommunikatsiooni ja nõustamist. Koostööpartnerite hulka kuuluvad Maaeluministerium, Põllumajandusuuringute Keskuse maaelu võrgustikutöö osakond, Eesti Maksu- ja Tolliamet, Maaelu Edendamise Sihtasutus, kohalikud tegevusgrupid, maakondades asuvate menetlejad jne.

2. Riigihanke Seaduse muutmisega seonduv probleem.

Riigihanke Seaduse muutmine programmiperioodi keskel tähendab toetuste reeglipärase kasutamise kontrolli jätkamist nii vanade, kui uute muutunud kriteeriumide alusel (sõltuvalt sellest, millal hange teostati). Riigihangete õiguspärase läbiviimise kontrollimiseks on korraldatud koolitusi ja läbi teenistujate kompetentside tõstmise probleemi minimeerida.

3. Kahe menetlussüsteemi paralleelse kasutamisega seotud probleem.

Uue menetlussüsteemi (MATS) kasutusele võtmine programmiperioodi keskel tähendab seda, et menetlejad töötavad paralleelselt kahes väga erinevas süsteemis, kus taotluste menetlemine on suurte erinevustega. Kuni perioodi lõpuni on kasutusel ka vana süsteem (MAIT), kuhu saab esitada juba esitatud projektitaotluste maksedokumente.

Süsteemi loojad ja süsteemi kasutajad jätkavad tihedat koostööd ning leiavad üheskoos esile kerkinud takistustele parimad võimalikud lahendused. Teisalt peavad menetlejad olema valmis muutusteks ja uuteks lahendusteks. PRIA teostab pidevalt koolitusi ja kohtumisi ning pakub igakülgset tuge menetlejatele, kes

peavad paralleelselt kahe süsteemiga tööd tegema.

Möödunud aastal eeldati, et probleemkohaks võib saada projektitaotluste hindamissüsteemi viimine MATS-süsteemi ehk uude e-PRIASse, sest kohalikud tegevusgrupid viisid hindamisi läbi oma programmides ja erinevatel meetoditel. Esimesed praktikad on näidanud, et projektitaotluste hindamine uues e-PRIA-s sujub hästi. Mõned kohalikud tegevusgrupid, kelle hindamisprotseduur ei „mahu“ e-priasse, peavad seda korrigeerima ja muutma selle e-PRIA võimalustega vastavaks.

4. Toetuse summa osakaalude arvutamise ja sisestamisega seotud probleem.

01.07.2017 muutusid toetuste määramisel ja väljamaksmisel eelarves Eesti ja Euroopa Liidu osakaalud. MAIT programmis tehti vastavad seadistused, kuid enne 01.07.2017 määratud toetuste puhul on vaja jätkuvalt teha täiendavaid tegevusi, mis nõuavad aega ja täpsust. Koostööd tehakse tarkvara arenduse bürooga.

5. Probleemide lahendamise seonduv probleem.

MATS menetlussüsteemi kasutuselevõtmine paneb lisakoormuse tööd koordineerivatele osapooltele (Arendusbüroo, LEADER büroo, jne). Lisaks tavapärasele menetlusele ning piirkondlike büroode menetlejate toetamisele, nõuab kahe menetlussüsteemi paralleelne kasutamine palju tähelepanu eelarve, vastuvõttude, tähtaegade jms jälgimiseks ning kontrollimiseks.

6. Klientide ja koostööpartnerite uue e-PRIA kasutajaoskustega seotud probleem.

Kohalikele tegevusgruppidele seab uue menetlussüsteemi kasutuselevõtmine kohustuse vastavate kompetentside omandamiseks, et lisaks vanas e-PRIA keskkonnas ka uutele taotlejatele uues e-PRIAS nõuandeid jagada. PRIA peab olema valmisolek kasutajaid õpetada ja nõustada (veebinarid, õppevideod, koolitused jne)

7. LEADER-toetuste sihipärase kasutamise seonduv probleem (risk).

Riski maandamiseks on vaja teha koostööd kohalike tegevusgruppidega, kes projekte hindavad ja peavad toetuste abil elluviidud tegevusi oma strateegia rakendamisel oluliseks. Kohalikke tegevusgruppe on innustatud ja motiveeritud kohapealseid kontrole tegema, veendumaks määratud toetuste abil teostatud projektide tõhususes. Tõhususes veendumine ja selle hindamine aitab tõsta tegevusgrupi kompetentse, mis omakorda kajastub hilisemates toetustaotluste hindamiste otsustes.

Probleemid, mis võivad mõjutada MAK pindala- ja loomatoetuste rakendamist

MAK 2014-2020 põllumajandusliku keskkonnatoetuse (PKT) ning mahepõllumajandusele ülemineku toetuse ja mahepõllumajandusega jätkamise toetuse (MAH) rakendamisel on nii PRIA kui ka taotlejate jaoks osutunud töömahukaks kohustuste suurendamise ja vähendamise jälgimine. Uuest programiperioodist alates ei ole taotlejal lubatud kohustusealust pindala vähendada, mis tähendab, et iga vähendatud hektar tähendab taotleja jaoks toetuse tagasinõudmist. Taotluste vastuvõtmise perioodil kuvatakse taotlejatele erinevad kohustuse vähendamist ja suurendamist puudutavad teated, kuid paraku ei pööra taotlejad nendele teadetele piisavalt tähelepanu. See toob kaasa selle, et pärast taotlusperioodi lõppu ei saa taotleja enam oma taotlusalust pindala muuta, mis viib omakorda kohustuse vähenemiseni. Ka PRIA-le tähendab see suurenenud halduskoormust.

Loomade heolutoetuse kõige mahukam kontroll on lammaste/kitsede jaoks kasvatatavate ravimtaimede kontroll, kuna taotlejad ei oska taotlusel põldude loetelus märkida põllupõhiselt märgat ja lisaks täpsustada

kultuure. 2017. a on planeeritud e-PRIASse lisavõimalusi lihtsustamaks taotlejate tähelepanu pööramist vajalike märgete ja täpsustuste tegemiseks. Hobustele toetuse taotlejad ei esita alati koos taotlusega väljavõtet hobuse passist.

Sihtasutus Erametsakeskus (EMK) probleemidest MAK 2014–2020 meetmete rakendamisel

Meetme 8 tegevuse liigi 8.6 rakendamise ilmnunud probleemid ning järelpärimiste peamised põhjused

2017. aastal tehti 149 taotlusele kokku 171 järelpäringut. 131 taotlusele tehti üks järelpäring, 14 taotlusele tehti kaks järelpäringut ja neljale taotlusele tehti kolm järelpäringut. 311 taotlusele polnud vaja järelpäringuid teha. Järelpäringuid tehti 32 protsendile taotlustest.

Taotluste kohta tehti järelpäringuid nendel põhjustel:

- metsamaa, mille kohta toetust taotletakse, pole inventeeritud;
- hooldusraieks taotletakse toetust puistus, mille jooksev vanus on inventeerimisandmete järgi suurem kui 30 aastat;
- hooldusraieks on samal programmiperioodil samale alale juba toetust saadud;
- inventeerimisandmete alusel tekkis kahtlus, et hooldusraie (valgustusraie, harvendusraie) asemel plaanitakse teha metsauuenduse hooldamist;
- taotlusel on eraldise pindala märgitud suuremaks, kui on eraldise pindala metsaregistris;
- puudub metsaühistu liikme kinnituskiri;
- puudub metsaühistu liikmete nimekiri;
- taotlejal on maksuvõlg;
- toetuse taotleja pole mikroettevõtja;
- majandusaasta aruanne pole kantud äriregistrisse;
- puudub PRIA kliendi ID;
- metsamaa kohta on sõlmitud kasutusvalduse leping;
- metsamaa pole taotleja omandis;
- kahtlus, et samale alale taotletakse või on saadud riiklikku metsa uuendamise toetust.

Maksetaotluste menetlemisel tehti järelpäringuid peamiselt nendel põhjustel:

- harvendusraie kohta polnud võetud metsateatist;
- taotlus on esitatud FIEna, aga maksetaotlus füüsilise isikuna või vastupidi;
- puudub märke, kas tööd on tehtud osaliselt või lõplikult;

- pole märgitud tööde tegemise aega.

2017. a läbi viidud investeeringukontrolli paikvaatlused allmeetme 8.6 osas:

- 2015. aasta taotlused – 51 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 18 juhul;
- 2016. aasta taotlused – 325 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 60 juhul;
- 2017. aasta taotlused – 35 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 9 juhul.

Peamised vead olid: kohapeal kindlaksmääratud tehtud tööde pindala ei vasta taotluses näidatud pindalale; tehtud tööd on osaliselt/tervikuna tegemata; tööd on nõuetekohaselt tegemata.

2017. a läbi viidud kohapealsed kontrollid allmeetme 8.6 osas:

- 2015. aasta taotlused – 10 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 1 juhul;
- 2016. aasta taotlused – 28 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 4 juhul.

Peamine viga oli, et kohapeal kindlaksmääratud tehtud tööde pindala ei vasta taotluses näidatud pindalale.

2017. a läbi viidud järelkontrollid allmeetme 8.6 osas:

- 2015. aasta taotlused – 5 kontrollkäiku, puuduseid ei tuvastatud;
- 2016. aasta taotlused – 2 kontrollkäiku, puuduseid ei tuvastatud.

2017. a esitati kolm vaiet, millest kaks rahuldati ja üks jäeti rahuldatama. Ühes vaides vaidlustati kohapealse kontrolli tulemus. See jäeti rahuldamata. Üks vaie esitati tagasinõude otsuse peale, kus toetus küsiti tagasi, kuna selgus, et see oli määratud ettevõtjale, kes ei vastanud mikroettevõtja kriteeriumitele. Vaie rahuldati ja toetus jäeti tagasi nõudmata tuginedes õiguspärasele ootusele. Ühes vaides kinnitas toetuse saaja, et ta oli toetust küsinud suurele pindalale, kui talle toetust määrati. See vaie rahuldati, kuna leidsime e-PRIA logidest üles, et taotletud oli toetust tõesti ka sellele pinnale, mida vaides nimetati.

Meede 8 tegevuse liigi 8.3 rakendamise ilmnunud probleemid ja järelpärimiste peamised põhjused

Kuna pärast taotluste vastuvõtmist 2017. aastal oli selge, et meetme 8.3 taotluste rahastamiseks pärast paremusjärjestuse moodustamist vahendeid ei jätku, siis nende taotluste nõuetele vastavust ei kontrollitud ja järelpäringuid ei tehtud.

2017. a läbi viidud investeeringukontrolli paikvaatlused allmeetme 8.3 osas:

- 2015. aasta taotlused – 1 kontrollkäik, puuduseid ei tuvastatud;
- 2016. aasta taotlused – 4 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 2 juhul.

Peamine viga oli, et kohapeal kindlaksmääratud tehtud tööde pindala ei vasta taotluses näidatud pindalale.

2017. a läbi viidud kohapealsed kontrollid allmeetme 8.3 osas:

- 2015. aasta taotlused – 4 kontrollkäiku, puuduseid ei tuvastatud.

2017. a läbi viidud eelkontrollid allmeetme 8.3 osas:

- 2017. aasta taotlused – 3 kontrollkäiku, tuvastatud puudused 1 juhul.

Ainuke leitud viga seisnes selles, et kavandatav investeering ei olnud toetuskõlbulik.

Allmeetme 8.3 taotluste kohta 2017. a vaideid ei esitatud.

Meede 8 tegevuse liigi 8.4 rakendamise ilmnenud probleemid ja järelpärimiste peamised põhjused

2017. a tehti 26 taotlusele 33 järelpäringut. Üks järelpäring tehti 21 taotlusele. Kolmele taotlusele tehti kaks järelpäringut ja kahele taotlusele kolm järelpäringut. 34 taotlusele polnud vaja järelpäringuid teha. Järelpäringuid tehti 43 protsendile taotlustest.

Taotluste kohta tehti järelpäringuid järgmistel põhjustel:

- metsamaa, mille kohta toetust taotletakse, pole inventeeritud;
- puudub metsaühistu liikme kinnituskiri;
- puudub metsaühistu liikmete nimekiri;
- metsakahjustuse kohta puudub metsakaitseeksperitiis;
- kahjustus ei hõlma kahjustatud metsamaa osa pindalast vähemalt 20%;
- kahtlus, et samale alale taotletakse või on saadud riiklikku metsa uuendamise toetust.

2017. a läbi viidud investeeringukontrolli paikvaatlused allmeetme 8.4 osas:

- 2015. aasta taotlused – 6 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 2 juhul;
- 2016. aasta taotlused – 12 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 1 juhul;
- 2017. aasta taotlused – 14 kontrollkäiku, tuvastatud puuduseid 9 juhul.

Peamine viga oli, et kohapeal kindlaksmääratud tehtud tööde pindala ei vasta taotluses näidatud pindalale.

2017. a läbi viidud kohapealsed kontrollid allmeetme 8.4 osas:

- 2015. aasta taotlused – 3 kontrollkäiku, puuduseid ei tuvastatud;
- 2016. aasta taotlused – 2 kontrollkäiku, puuduseid ei tuvastatu.

2017. aastal esitati üks vaie, kus vaidlustati taotluse rahuldamata jätmise inventeerimisandmete puudumise tõttu. Vaie rahuldati, kuna selgus, et inventeerimisandmed olid esitatud aegsasti metsaregistrisse, aga kande tegemine oli viibinud.

Meede 12 tegevuse liigi 12.2 rakendamise ilmnenud probleemid ja järelpärimiste peamised põhjused

2017. a tehti 465 taotlusele 559 järelpäringut. Üks järelpäring tehti 388 taotlusele, kaks järelpäringut 63 taotlusele, kolm järelpäringut 11 taotlusele ja neli järelpäringut kolmele taotlusele. 4777 taotlusele polnud vaja järelpäringuid teha. Vähemalt üks järelpäring tehti üheksale protsendile taotlustest.

Järelepäringute peamised põhjused olid:

- kaasomaniku nõusolek on puudu;
- metsaala ei kuulu taotlejale;
- taotlejal puudub PRIA kliendi ID;
- taotlusele on kirjutatud alla esindaja, aga puudub volitus;
- toetust taotletakse suuremale pinnale, kui on toetusõiguslike metsaalade kaardil.

Natura 2000 alal asuva erametsamaa toetuse 2017. a vastuvõetud taotlustest kontrolliti kohapeal 294 taotluse 1248 metsaala, mille kindlaksmääratud pindala kokku on 6044 ha.

2017. aasta kontrolli tulemusena tuvastatud peamised rikkumised:

- toetusõigusliku metsaala pindalad vähenesid 41 taotluse 64 metsaala osas;
- ühe või mitme metsaala piiripunkte ei olnud võimalik tuvastada 31 taotluse 71 metsaala osas (tuvastamata katastriüksuse piirimärkidega ühtivad metsaala piiripunktid). Kasutusel olevate leevendavate asjaolude arvestamise tõttu määrati tuvastamata piirimärkide eest vähendamisi 21 taotluse osas;
- metsaala pindala alla 0,3 ha 12 taotluse 12 metsaala osas;
- üle 4 meetri laiuseid teid, kraave või muid lagedaid alasid, mis pole toetusõiguslikud polnud taotletud metsaalast välja arvatud, mistõttu vormistati kontrolli tulemusena 41 jagatud metsaala (üldjuhul kaasneb sellega ka mõningane pindala vähenemine);
- looduskaitseaduse ja metsaseaduse rikkumise kahtlusi ei tuvastatud.

Enamlevinud toetusõigusliku ala pindala vähenemise põhjuseks võrreldes taotletud pindalaga on see, et:

- toetust taotletakse väiksemale kui 0,3 ha suurusele metsaalale;
- üle 4 meetri laiused teed, kraavid, vms mittetoetusõiguslik ala (n põõsastik) ei ole välja arvatud taotletud pindalast.

2017. aastal esitati kuus vaietet 2016. aasta taotluste kohta. Kaks nendest rahuldati, neli jäeti rahuldamata. Kolm vaietet esitati taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale, milles taotlus jäeti rahuldatama, kuna metsaalad, mille kohta toetust küsiti, polnud kogu kohustuseaasta jooksul taotleja omandis. 2016. aasta lõpu seisuga olid metsaalad uuele omanikule üle läinud. Nendest üks vaietet jäeti rahuldamata, kuna tegemist oli ettevõtte jagunemisega, mitte omandi üleminekuga uuele omanikule, kaks jäeti rahuldamata. Üks vaietet esitati rahuldamata jätmise otsuse peale, kuna metsaala polnud keskkonnaregistri kaardil. Vaietet jäeti rahuldamata, sest metsaala oli küll kaitsealal, aga mitte Natura 2000 võrgustiku alal. Ühes vaides vaidlustati taotluse rahuldamata jätmise otsuse põhjendatust metsaala katumise tõttu põllumassiiviga. Vaietet jäeti rahuldamata. Üks vaietet esitati

otsuse peale jätta taotlus läbi vaatamata, kuna polnud esitatud põldude loetelu PT50A vormil kasutuses olevate põllumajandusmaade kohta. See vaie rahuldati, kuna selgus, et PRIA saab arvestada muud vormi, mis tal oli esitatud.

3.b) Kvaliteedi ja tulemuslikkuse tagamise mehhanismid

Lihtsustatud kuluvõimalused ¹, näitaja automaatne arvutus

	Maaelu arengu programmi kogueraldis [EAFRD]	Lihtsustatud kuluvõimaluste kavandatud osakaal maaelu arengu programmi kogueraldistest [%] ²	Lihtsustatud kuluvõimaluste kaudu realiseeritud kulud maaelu arengu programmi kogueraldistest (kumulatiivne) [%] ³
Fondispetsiifilised meetodid – CPRi artikli 67 lõike 5 punkt e	823 341 558,00	51,51	17,31

¹ Lihtsustatud kuluvõimalused on ette nähtud ühikukulude / kindlate määrade / ühekordsete maksetena – CPRi artikli 67 lõige 5, sh kõnealuse artikli punkti e kohased EAFRD-i konkreetsed meetodid, nt ühekordsed maksed ettevõtte asutamiseks, kindlamääralsed maksed tootjaorganisatsioonidele ning pindala ja loomadega seotud ühikukulud.

² Automaatselt arvutatud programmiversiooni meetmetest 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18

³ Automaatselt arvutatud kuludeklaratsiooni meetmetest 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18

Lihtsustatud kuluvõimalused, põhineb liikmesriigi üksikasjalikel andmetel [vabatahtlik]

	Maaelu arengu programmi kogueraldis [EAFRD]	Lihtsustatud kuluvõimaluste kavandatud osakaal maaelu arengu programmi kogueraldistest [%]	Lihtsustatud kuluvõimaluste kaudu realiseeritud kulud maaelu arengu programmi kogueraldistest (kumulatiivne) [%]
CPRi artikli 67 lõike 1 punktid a, b, c, d ja artikli 67 lõike 5 punkt e kokku	823 341 558,00	59,84	16,00
Fondispetsiifilised meetodid – CPRi artikli 67 lõike 5 punkt e	823 341 558,00	43,97	21,00

E-haldamine toetusesaajate jaoks [vabatahtlik]

	EAFRDst saadav rahastamine [%]	Asjaomased toimingud [%]
Toetuse taotlemine	48,00	77,00
Maksenõuded	4,00	52,00
Kontrollid ja nõuetele vastavus		72,00
Seire ning aruandmine korraldusasutusele/makseasutusele		76,00

Keskised tähtajad, mille jooksul toetusesaajad saavad maksed [vabatahtlik]

[Päeva] Liikmesriigi tähtpäev toetusesaajatele maksete tegemiseks, kui see on	[Päeva] Keskmine aeg, mis kulub toetusesaajatele maksete tegemiseks	Märkused

asjakohane		
90	38	

4. TEHNILISE ABI JA PROGRAMMI AVALIKUSTAMISE NÕUETE RAKENDAMISE MEETMED

4.a) Võetud meetmed ja hetkeolukord seoses riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja selle võrgustiku tegevuskava rakendamisega

4.a1) Võetud meetmed ja hetkeolukord seoses riikliku maaeluvõrgustiku loomisega (juhtimisstruktuur ja võrgustiku tugiüksus)

Alates 01.01.2016 täidab MAK 2014–2020 peatükis 17 nimetatud riikliku maaeluvõrgustiku üksuse ülesandeid Maamajanduse Infokeskuse maaelu- ja innovatsioonivõrgustiku osakond (maaeluvõrgustiku üksus).

Seisuga 31.12.2017 töötab maaeluvõrgustiku üksuses 7 täis- ja 1 osajaga töötaja.

Maaeluvõrgustiku juhtimises ja tegevuskava elluviimises osaleb nõuandva organina maaeluvõrgustiku koostöökoda. Koostöökoja liikmeteks on maaelu arengukava eesmärkide täitmisega seotud organisatsioonide ja asutuste esindajad. Maaeluvõrgustiku üksus tagab koostöökoja nõupidamiste tehnilise teenindamise. Perioodil 2014–2017 on toimunud 6 maaeluvõrgustiku koostöökoja istungit: 6. istung 13.06.2017 Kihnu saarel Pärnumaal; 5. istung 17.01.2017 Maamajanduse Infokeskuses Jänedal Lääne-Virumaal; 4. istung 17.06.2016 Vormsi saarel Läänemaal; 3. istung 15.12.2015 Maamajanduse Infokeskuses Jänedal Lääne-Virumaal; 2. istung 12.06.2015 Eistvere mõisas Järvamaal; 1. istung 16.12.2014 Maamajanduse Infokeskuses Jänedal Lääne-Virumaal.

4.a2) Tegevuskava rakendamisega seoses võetud meetmed ja rakendamise hetkeolukord

Tegevused, mis on seotud maaelu arengukava kõiki prioriteete hõlmavate projektinäidete kogumisega (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt i)

Kokku on 31.12.2017 seisuga kogutud ja levitatud 560 maaelu arengukava projekti- ja rakendusnäidet ning muid maaelu arendamisega seotud näiteid. Teemade kaupa jagunemine: maaelu arengukava tulemuste levitamise raames 52 näidet, LEADER/CLLD teemadel 290 näidet, sealhulgas põllumajanduse konkurentsivõime ja lühikeste toidutarneahelate teemal 52, innovatsiooni teemal 63 ja sotsiaalse kaasamise teemal 31 näidet.

Põhilised näidete levitamise kanalid on maaeluvõrgustiku üksuse regulaarsed infokirjad, veebileht, trükised ja näitused. 2015. aastal valmis koostöös MTÜga Eesti Maaturism rändnäitus „Maaturismi edulood“, millele eelnes konkurss parimate projektide leidmiseks. 2016. aastal anti koostöös Põllumajandusuuringute Keskusega (MAK 2014–2020 4. ja 5. prioriteedi püsihindaja) välja maaelu arengukava keskkonnaprojektide trükis „Märka keskkonnahoidlikku põllumajandust“ ning koostöös LEADER kohalike tegevusgruppidega trükis „Üllatav Eesti LEADER. *Surprising Estonian LEADER*“. 2017. aastal avaldati rändnäituste „Maaturismi edulood“ ja „Euroopa Liit maaelu arenguks - NOORTALUNIKUD“ inglise keelsed versioonid. 2017. aastal alustati LEADER-meetme toetust saanud näidete kogumise ja levitamise *Google*-kaardi kaudu. Kaardile on sisestatud objektid, mis on avalikud ja mida on võimalik külastada. Info www.maainfo.ee/nahtavleader

Tegevused, mis on seotud valdkondliku ja analüütilise teabe vahetamise hõlbustamisega maaelu arengu

sidusrühmade vahel ning tulemuste jagamise ja levitamise (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt ii)

Aastatel 2014-2017 on maaeluvõrgustiku töö hõlmanud tegutsemist 12 töö- ja algatusgrupis: LEADER-meetme rakendajate töögrupp, MAK-teavitajate töögrupp, avatud talude päeva töögrupp, innovatsiooni algatusgrupp, maaeluvõrgustiku koostöökoda, maaelu turundajate algatusgrupp, toiduohutuse töögrupp, ELARDi eesistumise töögrupp, keskkonnanäidete kogumise töögrupp, kvaliteedikavade koostamise töögrupp ning 2017. aastal lisandusid veel sotsiaalse talupidamise töögrupp ja LEADER/CLLD tuleviku töögrupp. Seisuga 31.12.2017 on töögruppides kokku osalenud 281 inimest ning kokku on toimunud 98 koosolekut.

Tegevused, mis on seotud kohalikele tegevusgruppidele koolituse ja võrgustikutöö pakkumisega, eelkõige tehniline abi territooriumide- ja riikidevahelisele koostööle, kohalike tegevusrühmade koostöö hõlbustamine ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artiklis 36 osutatud meetme jaoks partnerite otsimine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt iii)

Kohalike tegevusgruppide koolitus- ja arendustegevuste raames on aastatel 2014–2017 korraldatud kokku 41 üritust.

LEADER-meetme paremaks rakendamiseks korraldatakse kohalikele tegevusgruppidele 2-päevaseid infopäevi (2-3 korda aastas), piirkondlikke koolitusi, veebipõhiseid infopäevi (vebinare) ja suviseid arendusseminare. 2015. aastal korraldati piirkondlikult riigihangete ja LEADER projektitoetuste koolitused, 2016. aastal LEADER ühis- ja teadmussiirde projektide koolitused ja 2017. aastal LEADER projektide maksetaotluste esitamisega seotud seminarid.

Liikmesriikide LEADER/CLLD kohalike tegevusgruppide vahelise koostöö soodustamiseks korraldati 2016. aastal LEADER koostöö laat. Info: www.maainfo.ee/leaderfair

2017. aastal on www.maainfo.ee veebilehel kajastatud kokku 155 LEADERi teemalist uudislugu ja kalendris 502 LEADER tegevusgruppide korraldatud sündmust.

Artiklis 36 osutatud koostöömeetme lühikese tarneahela ehk kohaliku toidu valdkonnas on seisuga 31.12.2017 korraldatud kokku 13 üritust, kokku 386 osalejale. Välja on antud 85 numbrit elektroonilist väljaannet „Toiduvõrgustike @Infokiri“ ning 20 korral on lühikese tarneahela teema olnud väljaande „Maaeluvõrgustiku Infokiri @VÕRGUKIRI“ fookusteemaks.

Tegevused, mis on seotud võrgustikutöö pakkumisega nõustajatele ja innovatsiooni tugiteenuste pakkumisega (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt iv)

Innovatsioonivõrgustiku valdkonnas on aastatel 2014–2017 korraldatud kokku 17 üritust 530 osalejale. Maainfo.ee veebilehel on eraldi innovatsioonivõrgustiku alljaotus, kus on 2016. aasta lõpu seisuga vahendatud 200 uudislugu ja 379 sündmuse info. Alates 2017. aastast kajastatakse maaeluvõrgustiku kalendris muuhulgas ka MAK meetme 1 „Teadmussiirde ja teavitus“ raames toetust saanud teadmussiirde pikaajaliste programmide sündmuste infot. 2017. aastal oli kalendris neid üritusi kokku 195.

Ilmunud on 3 elektroonilist väljaannet „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“ ja eesti keelde on tõlgitud 36 numbrit EIP-AGRI infokirja.

Eesti maaeluvõrgustikutöö raames korraldatakse MAK teadmussiirde meetme ja koostöö meetme toetuse taotlejatele/saajatele regulaarselt ümarlaudu. 2017. aastal toimus kokku 6 sündmust, sh nõustajate õppereis

Lätti.

2017. aastal viis maaeluvõrgustiku üksus liikmeriikide seas läbi küsimustiku, et selgitada välja, milliste liikmesriikide EIP tööruhmadega on võimalik koostööprojekte läbi viia. Küsimustiku eesmärgiks oli leida MAK uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetuse raames toetuse taotlejatele (EIP-töörühmadele) koostööprojektide partnereid.

Tegevused, mis on seotud seire- ja hindamistulemuste jagamise ja levitamise (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt v)

Seisuga 31.12.2016 on MAK 2014–2020 meetmete tulemuste paremaks levitamiseks koostatud rändnäitus „Maaturismi edulood“ ja ilmunud 2 väljaannet (trükis ja veebiväljaanne): „Märka keskkonna-hoidlikku põllumajandust“ ja „Üllatav Eesti LEADER. *Surprising Estonian LEADER*“. Seire- ja hindamistulemuste levitamisega on seotud kokku 5 üritust ning seire- ja hindamistulemuste levitamine on olnud 9 väljaande „Maaeluvõrgustiku Infokiri@VÕRGUKIRI“ peateemaks.

Teavituskava, sealhulgas korraldusametusega kokkulepitud maaelu arengukava käsitlev avalikustamine ja teave ning laiemale üldsusele suunatud teabe jagamine ja teavitusmeetmed (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt vi)

Maaeluvõrgustiku üksuse teavitustegevuste põhisuunad lähtuvad MAK kommunikatsioonistrateegiast ja iga-aastase tegevuskava kommunikatsiooni tegevusplaanist. Suuremateks ühistevõrgusteks on Eesti suurimal põllumajandus- ja maaelumessil osalemine (3 korda seisuga 31.12.2017) ja üle-eestilise avatud talude päeva korraldamine. 2015. aastal oli avatud 147 talu ja põllumajandustootmist (45 000 külastust), 2016. aastal 234 talu (85 000 külastust) ja 2017. aastal oli avatud 280 talu (120 000 külastust).

Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse käigus antakse välja 4 erinevat tüüpi infokirja. Laiemale avalikkusele suunatud infokiri „Maaeluvõrgustiku Infokiri @VÕRGUKIRI“ (saadetakse 1005 e-posti aadressile) ja kitsama sihtgrupiga „Toiduvõrgustike @Infokiri“ (saadetakse 378 e-posti aadressile), „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“ (saadetakse 587 e-posti aadressile) ja „LEADER @INFOKIRI“ (saadetakse 110 e-posti aadressile).

Maaelu- ja innovatsioonivõrgustiku osakond on aastatel 2014-2017 levitanud kokku 249 numbrit infokirju ja muud trükist, ning kokku on tehtud 35 videolugu.

Maaeluvõrgustiku üksuse veebilehe maainfo.ee vaatajate arv on aastatel 2014-2017 kokku 3,1 miljonit ja unikaalsete vaatajate arv (korduvaatajad on välja arvatud) kokku 550 tuhat. 2017. aasta vaatajate arv on võrreldes 2015. aasta näitajaga neljakordistunud. Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse kajastamiseks kasutati ka sotsiaalmeedia kanaleid: *YouTube*, *Facebook*, *Twitter* ja *Google* kaardirakendus. *Facebooki* maaeluvõrgustiku üksuse konto avati 2015. aasta novembris ja *Twitteri* konto 2017. aasta kevadel. 2017. aasta lõpu seisuga oli *Facebooki* kontol 580 jälgijat, kokku on tehtud 394 postitust ja maainfo.ee veebilehele oli *Facebooki* kaudu jõutud 9 tuhandel juhul.

Tegevused, mis on seotud Euroopa maaelu arengu võrgustiku (*The European Network for Rural Development – ENRD*) töös osalemise ja sellesse panustamisega (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1305/2013 artikli 54 lõike 3 punkti b alapunkt vii)

Aastatel 2014–2017 on Euroopa maaelu arengu võrgustiku (*The European Network for Rural Development – ENRD*) ja Põhja-Balti maaeluvõrgustike üksuste sündmustel osaletud kokku 55 korral. Osaletud on LEADER innovatsiooni, LEADER rakendamise parandamise, „nutikate külade“, sotsiaalse kaasamise ja *rural proofing* tööruhmade töös. ENRD hindamisvõrgustiku seminaridel on osaletud 4 korral ja EIP-AGRI

seminaridel 7 korral. Maaeluvõrgustiku üksuse esindaja on ka Euroopa maaeluvõrgustike üldkogu (*Rural Networks' Assembly*), juhtrühma (*Rural Networks' Assembly*) ja LEADER/CLLD allrühma liige.

Aastatel 2014–2017 on ENRD üritustel tehtud 11 ettekannet, ENRD väljaannetes ilmus Eesti kohta 56 teavitust ja 17 projektinäidet. Kokku levitati eelnimetatud perioodil 152 teadet ENRD väljaannete kohta, sh on tõlgitud 72 ENRD väljaannet (36 ENRD infokirja ja 38 EIP-AGRI infokirja).

4.b) Meetmed, millega tagatakse programmi avaldamine (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 808/2014 artikkel 13)

Teavitamine on oluline tööriist, mis annab kõigile sihtgruppidele (nt laiem avalikkus, poliitikakujundajad, arengukava väljatöötajad ja rakendajad, toetusesaajad, sotsiaalpartnerid jt) ülevaate, mida on avaliku raha kasutamise saavutatud. Selleks, et kogu informatsioon jõuaks kõigi sihtgruppideni, kasutatakse järgnevaid informatsiooni edastamise ja jagamise viise:

- informatsiooni levitamine Maaeluministeriumi, PRIA, PMK, MMIK-i ja kohalike tegevusgruppide kodulehekülgede kaudu (sh MAKi veebikaart, toetuse saajate kohta info avalikustamine, läbi viidud analüüside ja uuringute aruannete avaldamine jms). 2017. aastal alustati haldusreformi tõttu koostöös PRIA-ga kaardirakenduse kaasajastamist, et inimesed näeksid MAK-i ja EMKF-itoetuste summade jagunemist visuaalselt ning lihtsustatud kujul;
- informatsiooni levitamine sotsiaalmeedias (Facebook ja Maablogi), et jõuda ka nooremate sihtgruppideni;
- MeMi haldusalas toimuvad üritused, näiteks MAK-i seirekomisjonid, sektorile suunatud infopäevad, toetusesaajate koolitused, avatud talude päev, avatud toidutööstuste nädal jne. Samuti tutvustame MAK-i tegevusi võimalikele taotlejatele erialaüritustel, näiteks Maamessil;
- MAK-ist toetust saanud ja avatud talude päeval osalenud talude tutvustamine televisioonis. (2017. aastal saates „Suvenaabrid“). Videoklippide jagamine sotsiaalmeedias;
- koostöö erinevate meediaväljaannetega (nii tele-, raadio- kui ka trükimeedia) pressiteadete saatmise, teemapakkumiste, artiklite kirjutamise ja päringutele vastamise näol;
- tagamaks ühtne teavitamise tase ja koordineerida teemasid, et miski ei jääks katmata, toimuvad regulaarsed MAK-i teavitajate kohtumised MeM-i, PRIA ja MMIK esindajatele. 2017. aastal toimusid kohtumised 26.01.2017 (laiendatud ring) ja 10.10.2017.

Eesti oli 2017. aasta teisel poolaastal EL-i Nõukogu eesistujariik. Seetõttu oli meil võimalik tutvustada MAK-i edulugusid teistele EL-i liikmesriikide põllumajandusministeriumi esindajatele (26.-28.07.2017 Maaelu direktorite mitteametlik kohtumine Tartus ja 04.-06.10.2017 kõrgetasemeline konverents „Jätkusuutlik toidutootmine: muldade perspektiiv“).

2017. aastal toimus mitu kohtumist maaelu turundamise ja maine teemadel – 27. septembril 2017 Jänedal

ning 27. oktoobril Riigikogus.

MAK-i kommunikatsioonistrateegias on välja toodud eesmärk viia kokku maa- ja linnainimene/tootja ja tarbija, et suureneks üksteisemõistmine ja kasvaks teadlikkus toidu päritolu kohta. Üks suuremaid kampaaniaid selle eesmärgi täitmiseks on avatud talude päev, mille raames tehti 2017. aastal taludesse ligi 120 000 külastust (vrd 2016. a 85 000 külastust). Avatud talude päeval oma ukсед avanud talud ja põllumajandustootmised tutvustasid külastajatele maaelu, ettevõtluse ja elu võimalikkust maal ning kohaliku toidu tootmist. Avatud talude päeva osalenud ettevõtjad on üritus kirjeldanud kui ühte parimatest riigipoolsetest algatustest Eesti maaelu ja väiketootja jaoks maapiirkonnas. Neil, kelle juurest saab midagi kaasa osta, on kindlasti aasta parim müügipäev ja otse tootjalt ostes on hind tarbijale ka soodsam.

Avatud talude päeva kohta korraldati ka tagasiside uuring. 86% küsitletutest olid üritusest teadlikud (+6% vrd 2016. aastaga), 87% vastanutest mõistsid ürituse eesmärki (tutvustada Eesti toidu valmimist, Eesti maaelu ja põllumajandust, viia kokku tootjad ja tarbijad) (+7%). Ürituse idee meeldis 96% küsitletutest (+3%). Üritusest teadlikkus on kasvanud ja see on tulnud väga palju venekeelse elanikkonna arvelt. Kahe aasta jooksul on venelaste teadlikkus kasvanud 34%-lt koguni 71%-le. See näitab, et oleme panustanud õigetes kanalitesse ja valinud sobiva strateegia.

Lisaks tutvustati Eesti toidu tootmist 9.–13. oktoobrini toimunud üle-eestilisel avatud toidutööstuste nädalal, mida külastas 1007 inimest. Ekskursioone oma tootmisesse korraldas 26 toidutööstuse ettevõtet, kes said inimestele tutvustada nii oma tooteid kui tööprotsessi. Nädala avaüritus korraldati pressiuüritusena, mille tõttu levis informatsioon ka meediaväljaannetes.

Kohaliku toidu tutvustamiseks valitakse alates 2016. aastast Eesti toidupiirkonda, kus toodetud toidule ja mille toidukultuurile pööratakse aasta jooksul suuremat tähelepanu. Koos tiitliga antakse toidupiirkonnale üle ka 1,5 meetri pikkune kahvel. 2017. aastal pälvis tiitli Peipsimaa. 2017. aasta sügisel korraldati toiduajakirjanikele ja -blogijatele tutvumisreis Peipsimaale, mille käigus said nad maitsta kohalikke maitseid ning vahendada kohaliku toidu valmimist ja traditsioone ka laiemale avalikkusele.

2017. aasta kohta viidi 2018. aasta alguses läbi avaliku arvamuse uuring Eesti elanike teadlikkusest MAK-i kohta („Eesti elanikke teadlikkus Eesti maaelu arengukavast ja Euroopa Kalandusfondist“), et oleks võimalik mõõta teadlikkuse parandamist mõõtvate tegevuste tõhusust. Uuringust selgus, et põllumajanduse ja maaettevõtluse mainet hindab positiivselt pisut alla 2/3 elanikest. Pisut vähem kui neid, kes andsid mainele positiivse hinnangu, oli neid, kes pidasid antud valdkondi ettevõtjate ja töövõtjate jaoks perspektiivikateks tegevusaladeks. Uuringu andmetel on elanike teadlikkus maaelu arengukavast ja põllumajandus- ja maaelutoetustest võrreldes eelmise aastaga vähenenud. Hoolimata vähesest teadlikkusest maaelu arengukavast, hindab suurem osa Eesti inimestest Eesti põllumajandusse ja maaettevõtlusesse suunatud toetusi siiski kasulikeks, ning seda eriti põllumajanduse konkurentsivõime tõstmise või maaettevõtluse ja kogukonna arengu osas.

Negatiivset suhtumist ja pessimismi Eesti maaelu hetkeolukorra ja tuleviku osas väljendavad keskmisest sagedamini eakad, mitte-eestlased ja Kirde-Eesti regiooni elanikud. Eakate inimeste ja mitte-eestlaste suurem pessimism on vähemalt osaliselt põhjendatav madala teadlikkusega antud valdkonna arengukavadest ja sinna suunatud toetustest, mistõttu neile inimestele tundub, et maaelu valdkonnad ei ole tänases Eestis prioriteetsed.

5. EELTINGIMUSTE TÄITMISEKS VÕETUD MEETMED

Seda jagu kohaldatakse üksnes iga-aastase rakendusaruande 2015, 2016 suhtes

6. ALLPROGRAMMIDE RAKENDAMISE KIRJELDUS

Seda jagu kohaldatakse üksnes iga-aastase rakendusaruande 2016, 2018 suhtes

7. TEABELE JA PROGRAMMI EESMÄRKIDE SAAVUTAMISELE ANTUD HINNANG

Seda jagu kohaldatakse üksnes iga-aastase rakendusaruande 2016, 2018 suhtes

**8. MEETMETE RAKENDAMINE VASTAVALT MÄÄRUSE (EL) NR 1303/2013 ARTIKLITES 5, 7
JA 8 SÄTESTATUD PÕHIMÕTETELE**

Seda jagu kohaldatakse üksnes iga-aastase rakendusaruande 2016, 2018 suhtes

9. EDUSAMMUD INTEGRERITUD LÄHENEMISVIISI RAKENDAMISEL EAFRD JA MUUDE LIIDU FINANTSINSTRUMENTIDE SUHTES

Seda jagu kohaldatakse üksnes iga-aastase rakendusaruande 2018 suhtes

10. ARUANDLUS RAHASTAMISVAHENDITE RAKENDAMISE KOHTA (MÄÄRUSE (EL) NR 1303/2013 ARTIKKEL 46)

30A. Kas eelhindamine on alanud?	Jah
30B. Kas eelhindamine on lõpetatud?	Jah
30. Eelhindamise lõppkuupäev	08-12-2014
31.1. Kas valimis- või määramisprotsess on käivitatud?	Jah
13A. Kas rahastamisleping on sõlmitud?	Jah
13. Rahastamisvahendit rakendava asutusega rahastamislepingu allkirjastamise kuupäev	29-01-2016

Rahastamisvahendite loetelu

Rahastamisvahendi nimetus	Rahastamisvahendi liik	Seotud fondifond
MAK 2014-2020 rahastamisvahend	Specific fund	

I. Identification of the programme and priority or measure from which support from the ESI Funds is provided (Article 46(2)(a) of Regulation (EU) No 1303/2013)

1. Priority axes or measures supporting the financial instrument, including fund of funds, under the ESI Fund programme.

1.1 Reference (number and title) of each priority axis or measure supporting the financial instrument under the ESI Fund programme	M04 - Investments in physical assets (art 17) M06 - Farm and business development (art 19)
2. Name of ESI Fund(s) supporting the financial instrument under the priority axis or measure	EAFRD
3.01 Amount of ESI Fund committed in the Funding Agreement to the individual focus areas(s) referred to in art 5 of 1305/2013 by measure	M04 / 2A: 15,292,800.00 M04 / 3A: 3,596,400.00 M04 / 6A: 1,814,400.00 M06 / 5C: 2,689,200.00 M06 / 6A: 9,007,200.00 Total: 32,400,000.00
3.1. Amount of ESI Funds committed to this thematic objective	T03: 18,889,200.00 T04: 2,689,200.00 T08: 10,821,600.00 Total: 32,400,000.00

4. other ESI Fund programmes providing contribution to the financial instrument

4.1. CCI number of each other ESI Fund programme providing contributions to the financial instrument	
30. Date of completion of the ex ante assessment	Dec 8, 2014

31. Selection of bodies implementing financial instrument

31.1. Has selection or designation process already been launched	Yes
--	-----

II. Description of the financial instrument and implementation arrangements (Article 46(2)(b) of Regulation (EU) No 1303/2013)

5. Name of the financial instrument	MAK 2014-2020 rahastamisvahend
6. Official address/place of business of the financial instrument (name of the country and city)	Eesti, Tallinn

7. Implementation arrangements

7.1. Financial instruments set up at Union level, managed directly or indirectly by the Commission referred to in Article 38(1)(a) of Regulation (EU) No 1303/2013, supported from ESI Fund programme contributions	No
7.1.1. Name of the Union-level financial instrument	

7.2. Financial instrument set up at national, regional, transnational or cross-border level, managed by or under the responsibility of the managing authority referred to in Article 38(1)(b), supported from ESI Fund programme contributions under point (a), (b) and (c) of Article 38(4) of Regulation (EU) No 1303/2013	Entrustment of implementation
8. Type of the financial instrument	Specific fund
8.1. Tailor-made or financial instruments complying with standard terms and conditions i.e. "off-the-shelf instruments"	Tailor-made
9. Type of products provided by financial instrument: loans, micro-loans, guarantees, equity, or quasi-equity investments, other financial product or other support combined within the financial instrument pursuant to Article 37(7) of Regulation (EU) No 1303/2013	
9.0.1. Loans (\geq EUR 25,000)	Yes
9.0.2. Micro-loans ($<$ EUR 25,000 and provided to micro-enterprises) according to SEC/2011/1134 final	No
9.0.3. Guarantees	No
9.0.4. Equity	No
9.0.5. Quasi-equity	No
9.0.6. Other financial products	Yes
9.0.7. Other support combined with a financial instrument	No
9.1. Description of the other financial product	laen alates 5000 eurost kuni 100 000 euronni mikro- ja väikeettevõtjale
9.2. Other support combined within the financial instrument: grant, interest rate subsidy, guarantee fee subsidy pursuant to Article 37(7) of Regulation (EU) No 1303/2013	
10. Legal status of the financial instrument, pursuant to Article 38(6) of Regulation (EU) No 1303/2013 (for financial instruments referred to in Article 38(4)(b) only): fiduciary account opened in the name of the implementing body and on behalf of the managing authority or separate block of finance within a financial institution	Separate block of finance
III. Identification of the body implementing the financial instrument as referred to in Articles 38(1)(a), 38(4)(a), (b) and (c) of Regulation (EU) No 1303/2013, and the financial intermediaries referred to in Article 38(5) of Regulation (EU) No 1303/2013 (Article 46(2)(c) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
11. Body implementing the financial instrument	
11.1. Type of implementing body pursuant to Article 38(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 (a) existing or newly created legal entity dedicated to implementing financial instruments; (b) a body entrusted with the implementation task or (c) managing authority underwriting implementation task directly (for loans or guarantees only)	Financial institutions aiming at the achievement of public interest under the control of public authority
11.1.1. Name of the body implementing the financial instrument	Maaelu Edendamise Sihtasutus

11.1.2. Official address/place of business (country and town name) of the body implementing the financial instrument	Oru 21, 71003 Viljandi, Estonia
12. Procedure of selecting the body implementing the financial instrument: award of a public contract; other procedure	Selection in accordance with the provisions of the public procurement directive
12.1. Description of the other procedure of selecting the body implementing the financial instrument	
13. Date of signature of the funding agreement with the body implementing the financial instrument	Jan 29, 2016
IV. Total amount of programme contributions, by priority or measure, paid to the financial instrument and management costs incurred or management fees paid (Article 46(2)(d) and (e) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
14. Total amount of programme contributions committed in the funding agreement (in EUR)	M04: 23,004,000.00 M06: 12,996,000.00 Total: 36,000,000.00
14.1. out of which ESI Funds contributions (in EUR)	M04: 20,703,600.00 M06: 11,696,400.00 Total: 32,400,000.00
14.1.1. out of which ERDF (in EUR) (optional)	0.00
14.1.2. out of which Cohesion Fund (in EUR) (optional)	0.00
14.1.3. out of which ESF (in EUR) (optional)	0.00
14.1.4. out of which EAFRD (in EUR) (optional)	M04: 20,703,600.00 M06: 11,696,400.00 Total: 32,400,000.00
14.1.5. out of which EMFF (in EUR) (optional)	0.00
15. Total amount of programme contributions paid to the financial instrument (in EUR)	M04: 18,337,400.00 M06: 7,134,575.00 Total: 25,471,975.00
15.1. out of which amount of ESI Funds contributions (in EUR)	M04: 16,503,660.00 M06: 6,421,117.50 Total: 22,924,777.50
15.1.1. out of which ERDF (in EUR)	0.00
15.1.2. out of which Cohesion Fund (in EUR)	0.00
15.1.3. out of which ESF (in EUR)	0.00
15.1.4. out of which EAFRD (in EUR)	M04: 16,503,660.00 M06: 6,421,117.50 Total: 22,924,777.50
15.1.5. out of which EMFF (in EUR)	
15.2. out of which total amount of national co-financing (in EUR)	M04: 1,833,740.00 M06: 713,457.50 Other: 0.00 Total: 2,547,197.50

15.2.1. out of which total amount of national public funding (in EUR)	M04: 1,833,740.00 M06: 713,457.50 Total: 2,547,197.50
15.2.2. out of which total amount of national private funding (in EUR)	
16. Total amount of programme contributions paid to the financial instrument under Youth Employment Initiative (YEI) (in EUR)	
17. Total amount of management costs and fees paid out of programme contributions (in EUR)	M04: 40,664.61 M06: 12,870.71 Total: 53,535.32
17.1. out of which base remuneration (in EUR)	M04: 23,356.25 M06: 9,731.54 Total: 33,087.79
17.2. out of which performance-based remuneration (in EUR)	M04: 17,308.37 M06: 3,139.16 Total: 20,447.53
18. Capitalised management costs or fees pursuant to Article 42(2) of Regulation (EU) No 1303/2013 (relevant only for final report) (in EUR)	
19. Capitalised interest rate subsidies or guarantee fee subsidies pursuant to Article 42(1)(c) of Regulation (EU) No 1303/2013 (relevant to final report only) (in EUR)	
20. Amount of programme contributions for follow-on investments in final recipients pursuant to Article 42(3) of Regulation (EU) No 1303/2013 (relevant for final report only) (in EUR)	
21. Contributions of land and/or real estate in the financial instrument pursuant to Article 37(10) of Regulation (EU) No 1303/2013 (relevant for final report only) (in EUR)	
V. Total amount of support paid to final recipients, or to the benefit of final recipients, or committed in guarantee contracts by the financial instrument for investments in final recipients, by ESI Funds programme and priority or measure (Article 46(2)(e) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
22. Name of financial product offered by the financial instrument	Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen
22.1. Type of financial product offered by the financial instrument	Loan
24. Total amount of programme contributions committed in this loan, guarantee, equity, quasi-equity or other financial product contracts with final recipients (in EUR)	M06: 1,797,140.00 M04: 2,698,280.00 Total: 4,495,420.00
24.1. out of which total amount of ESI Funds contributions (in EUR)	M06: 1,617,426.00 M04: 2,428,452.00 Total: 4,045,878.00
25. Total amount of programme contributions paid to final recipients through this loan, micro-loans, equity or other products, or, in the case of guarantee, committed for loans paid to final recipients, by	M06: 1,797,140.00 M04: 2,647,280.00 Total: 4,444,420.00

product (in EUR)	
25.1. out of which total amount of ESI Funds contributions (in EUR)	M04: 2,382,552.00 M06: 1,617,426.00 Other: 0.00 Total: 3,999,978.00
25.1.1. out of which ERDF (in EUR)	0.00
25.1.2. out of which Cohesion Fund (in EUR)	0.00
25.1.3. out of which ESF (in EUR)	0.00
25.1.4. out of which EAFRD (in EUR)	M04: 2,382,552.00 M06: 1,617,426.00 Total: 3,999,978.00
25.1.5. out of which EMFF (in EUR)	
25.2. out of which total amount of national public co-financing (in EUR)	M04: 264,728.00 M06: 179,714.00 Total: 444,442.00
25.3. out of which total amount of national private co-financing (in EUR)	
27. Number of loan/guarantee/equity or quasi-equity/other financial product contracts signed with final recipients, by product	M04: 39.00 M06: 22.00 Total: 61
28. Number of loan/guarantee/equity or quasi-equity/other financial product investments made in final recipients, by product	M04: 39.00 M06: 22.00 Total: 61
29. Number of financial recipients supported by the financial product	M04: 37.00 M06: 22.00 Total: 59
29.1. out of which large enterprises	
29.2. out of which SMEs	M04: 37.00 M06: 22.00 Total: 59
29.2.1. out of which microenterprises	M04: 35.00 M06: 22.00 Total: 57
29.3. out of which individuals/natural persons	
29.4. out of which other type of final recipients supported	
29.4.1. description of other type of final recipients supported	
33. Total number of disbursed loans defaulted	1
34. Total amount of disbursed loans defaulted (in EUR)	100,000.00
38. Total amount of other contributions, outside ESI Funds, raised by the financial instrument (EUR)	
38.3. Total amount of other contributions, outside the ESI Funds	787,839.00

mobilised at the level of final recipients (in EUR)	
38.3.1. out of which public contributions (EUR)	161,776.00
38.3.2. out of which private contributions (EUR)	626,063.00
39. Expected and achieved leverage effect, by reference to the funding agreement	
39.1. Expected leverage effect for loan, by reference to the funding agreement	1.07
39.2. Achieved leverage effect at the end of reporting year for loan	1.19
39.3. Investment mobilised through ESIF financial instruments for loan (EUR) (Optional)	
22. Name of financial product offered by the financial instrument	Pikaajaline investeerimislaen
22.1. Type of financial product offered by the financial instrument	Loan
24. Total amount of programme contributions committed in this loan, guarantee, equity, quasi-equity or other financial product contracts with final recipients (in EUR)	M06: 1,935,000.00 M04: 13,181,312.00 Total: 15,116,312.00
24.1. out of which total amount of ESI Funds contributions (in EUR)	M06: 1,741,500.00 M04: 11,863,180.00 Total: 13,604,680.00
25. Total amount of programme contributions paid to final recipients through this loan, micro-loans, equity or other products, or, in the case of guarantee, committed for loans paid to final recipients, by product (in EUR)	M06: 1,861,000.00 M04: 10,120,489.00 Total: 11,981,489.00
25.1. out of which total amount of ESI Funds contributions (in EUR)	M04: 9,108,440.00 M06: 1,674,900.00 Other: 0.00 Total: 10,783,340.00
25.1.1. out of which ERDF (in EUR)	
25.1.2. out of which Cohesion Fund (in EUR)	
25.1.3. out of which ESF (in EUR)	
25.1.4. out of which EAFRD (in EUR)	M04: 9,108,440.00 M06: 1,674,900.00 Total: 10,783,340.00
25.1.5. out of which EMFF (in EUR)	
25.2. out of which total amount of national public co-financing (in EUR)	M04: 1,012,049.00 M06: 186,100.00 Total: 1,198,149.00
25.3. out of which total amount of national private co-financing (in EUR)	
27. Number of loan/guarantee/equity or quasi-equity/other financial product contracts signed with final recipients, by product	M04: 23.00 M06: 4.00 Total: 27
28. Number of loan/guarantee/equity or quasi-equity/other financial	M04: 23.00

product investments made in final recipients, by product	M06: 4.00 Total: 27
29. Number of financial recipients supported by the financial product	M04: 22.00 M06: 4.00 Total: 26
29.1. out of which large enterprises	
29.2. out of which SMEs	M04: 22.00 M06: 4.00 Total: 26
29.2.1. out of which microenterprises	M04: 16.00 M06: 3.00 Total: 19
29.3. out of which individuals/natural persons	
29.4. out of which other type of final recipients supported	
29.4.1. description of other type of final recipients supported	
33. Total number of disbursed loans defaulted	
34. Total amount of disbursed loans defaulted (in EUR)	
38. Total amount of other contributions, outside ESI Funds, raised by the financial instrument (EUR)	
38.3. Total amount of other contributions, outside the ESI Funds mobilised at the level of final recipients (in EUR)	19,521,169.00
38.3.1. out of which public contributions (EUR)	1,139,766.00
38.3.2. out of which private contributions (EUR)	18,381,403.00
39. Expected and achieved leverage effect, by reference to the funding agreement	
39.1. Expected leverage effect for loan, by reference to the funding agreement	2.13
39.2. Achieved leverage effect at the end of reporting year for loan	2.80
39.3. Investment mobilised through ESIF financial instruments for loan (EUR) (Optional)	
VI. The performance of the financial instrument, including progress in its set-up and in selection of bodies implementing the financial instrument (including the body implementing a fund of funds) (Article 46(2)(f) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
32. Information whether the financial instrument was still operational at the end of the reporting year	Yes
32.1. If the financial instrument was not operational at the end of the reporting year, date of the winding-up	
VII. Interest and other gains generated by support from the ESI Funds to the financial instrument, programme resources paid back to financial instrument from investments as referred to in Articles 43 and 44, and the value of equity investments with respect to previous years (Article 46(2)(g) and (i))	

of Regulation (EU) No 1303/2013)	
35. Interest and other gains generated by payments from ESI Funds to the financial instrument (in EUR)	6,219.80
36. Amounts repaid to the financial instrument attributable to support from ESI Funds by the end of the reporting year (in EUR)	568,270.00
36.1. out of which capital repayments (in EUR)	163,397.00
36.2. out of which gains, other earnings and yields (in EUR)	404,873.00
37. Amounts of resources reused which were paid back to the financial instrument and are attributable to ESI Funds	274,190.00
37.1. out of which amounts paid for preferential remuneration of private investors operating under the market economy principle who provide counterpart resources to the support from the ESI Funds to the financial instrument or who co-invest at the level of final recipient (in EUR)	
37.2. out of which amounts paid for the reimbursement of management costs incurred and payment of management fees of the financial instrument (in EUR)	
VIII. Progress in achieving the expected leverage effect of investments made by the financial instrument and value of investments and participations (Article 46(2)(h) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
38. Total amount of other contributions, outside ESI Funds, raised by the financial instrument (EUR)	
38.1. Total amount of other contributions, outside the ESI Funds committed in the funding agreement with the body implementing the financial instrument (in EUR)	3,600,000.00
38.2. Total amount of other contributions, outside the ESI Funds paid to the financial instrument (in EUR)	2,547,197.50
38.2.1. out of which public contributions (EUR)	2,547,197.50
38.2.2. out of which private contributions (EUR)	
IX. Contribution of the financial instrument to the achievement of the indicators of the priority or measure concerned (Article 46(2)(j) of Regulation (EU) No 1303/2013)	
41. Output indicator (code number and name) to which the financial instrument contributes	O1 - Total public expenditure (M04)
41.1. Target value of the output indicator	23,000,000.00
41.2. Value achieved by the financial instrument in relation to the target value of the output indicator	18,337,400.00
41. Output indicator (code number and name) to which the financial instrument contributes	O1 - Total public expenditure (M06)
41.1. Target value of the output indicator	13,000,000.00
41.2. Value achieved by the financial instrument in relation to the target value of the output indicator	7,134,575.00

41. Output indicator (code number and name) to which the financial instrument contributes	O3 - Number of actions/operations supported (M04)
41.1. Target value of the output indicator	180.00
41.2. Value achieved by the financial instrument in relation to the target value of the output indicator	62.00
41. Output indicator (code number and name) to which the financial instrument contributes	O4 - Number of holdings/beneficiaries supported (M04)
41.1. Target value of the output indicator	86.00
41.2. Value achieved by the financial instrument in relation to the target value of the output indicator	48.00
41. Output indicator (code number and name) to which the financial instrument contributes	O4 - Number of holdings/beneficiaries supported (M06)
41.1. Target value of the output indicator	60.00
41.2. Value achieved by the financial instrument in relation to the target value of the output indicator	26.00

11. ÜLDISTE JA PROGRAMMISPETSIIFILISTE NÄITAJATE NING KVANTIFITSEERITUD SIHTVÄÄRTUSTE KODEERIMISTABELID

Vt seirelisa

II lisa

Üksikasjalik tabel, mis kajastab täitmise taset sihtvaldkondade kaupa, sealhulgas väljundnäitajad

Sihtvaldkond 1A							
FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
1A	T1: määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 14, 15 ja 35 kohaste kulude osakaal maaelu arengu programmi kogukuludest (sihtvaldkond 1A)	2014-2017			0,47	10,75	4,37
		2014-2016			0,13	2,97	
		2014-2015			0,01	0,23	

Sihtvaldkond 1B							
FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
1B	T2: Koostöömeetme (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) raames toetatud koostööprojektide (rühmad, võrgustikud/klastrid, katseprojektid jne) koguarv (sihtvaldkond 1B)	2014-2017			24,00	160,00	15,00
		2014-2016					
		2014-2015					

Sihtvaldkond 1C							
FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
1C	T3: Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 kohase koolituse läbinud osalejate koguarv (1C)	2014-2017			1 748,00	43,70	4 000,00
		2014-2016			69,00	1,73	
		2014-2015					

Sihtvaldkond 2A

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
2A	T4: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes saavad maaelu arengu programmi raames toetust ümberkorraldamise ja moderniseerimise investeerimiseks (sihtvaldkond 2A)	2014-2017	3,58	86,99	2,72	66,10	4,12
		2014-2016	2,78	67,55	0,84	20,41	
		2014-2015	2,14	52,00	0,17	4,13	
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
2A	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	157 371 301,35	63,50	75 391 575,83	30,42	247 829 400,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	3 206 516,92	164,44	546 162,82	28,01	1 950 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			17 120,00	4,28	400 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			107,00	21,40	500,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	5 117 200,00	102,34	1 073 360,53	21,47	5 000 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			765,00	18,66	4 100,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	130 499 935,38	61,80	63 155 693,57	29,91	211 179 400,00
M04	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					444 780 500,00
M04.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			43 743 989,23	26,97	162 179 400,00
M04.1	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			534,00	66,17	807,00
M04.3	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			7 086 304,34	14,46	49 000 000,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 040 446,48	55,78	9 385 421,88	52,14	18 000 000,00
M06	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					18 000 000,00
M06.3	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			683,00	56,92	1 200,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 507 202,57	72,71	1 230 937,03	10,52	11 700 000,00

Sihtvaldkond 2B

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
2B	T5: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes on teinud maaelu arengu programmi toetusel ettevõtte arengukava / investeeringuid noorte põllumajandustootjate jaoks (sihtvaldkond 2B)	2014-2017	1,09	38,65	1,09	38,65	2,82
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
2B	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 994 420,27	39,07	6 716 037,25	29,17	23 024 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	79 521,00	15,90	38 636,50	7,73	500 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			19 240,00	10,99	175 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			31,00	11,27	275,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	357 360,00	89,34	9 256,30	2,31	400 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			2,00	0,67	300,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	8 557 539,27	38,68	6 668 144,45	30,14	22 124 000,00
M06	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					23 100 000,00
M06.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			6 668 144,45	30,14	22 124 000,00
M06.1	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			214,00	38,70	553,00

Sihtvaldkond 3A

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
3A	T6: selliste põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kes saavad toetust kvaliteedikavade, kohalike turgude ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade/-organisatsioonide kaudu (sihtvaldkond 3A)	2014-2017	2,21	125,62	1,26	71,62	1,76
		2014-2016			1,44	81,85	
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
3A	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	57 124 761,77	52,23	26 112 996,38	23,88	109 368 188,23
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	2 375 960,54	74,25	415 333,66	12,98	3 200 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			104 029,20	13,00	800 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			894,00	111,75	800,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	20 000,00	40,00	715,95	1,43	50 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			2,00	5,00	40,00
M03	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	333 161,72	33,32	88 002,86	8,80	1 000 000,00
M03.1	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			0,00	0,00	75,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	27 114 815,93	51,70	7 388 252,96	14,09	52 450 588,23
M04	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					148 850 000,00
M04.1	O3 - Toetatud meetmete/tegevuste arv	2014-2017			12,00	17,14	70,00
M09	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 744 126,15	29,07	1 732 359,78	28,87	6 000 000,00
M09	O3 - Toetatud meetmete/tegevuste arv	2014-2017			16,00	106,67	15,00
M09	O9 - Toetatavates kavades osalevate majapidamiste arv	2014-2017			193,00	193,00	100,00
M14	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	24 192 097,07	56,70	16 291 793,43	38,18	42 667 600,00
M14	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			2 061,00	103,05	2 000,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 344 600,36	33,62	196 537,74	4,91	4 000 000,00
M16.4	O9 - Toetatavates kavades osalevate majapidamiste arv	2014-2017			54,00	31,76	170,00

Sihtvaldkond 3B

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
3B	Sihtvaldkonna 3B teemadel nõustatute koguarv (tk)	2014-2017			37,00	46,25	80,00
		2014-2016			14,00	17,50	
		2014-2015			1,00	1,25	
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
3B	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	980 580,00	54,48	62 404,25	3,47	1 800 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	700 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			0,00	0,00	200 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			0,00	0,00	500,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	97 755,00	97,76	62 404,25	62,40	100 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			37,00	46,25	80,00
M05	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	882 825,00	88,28	0,00	0,00	1 000 000,00

Prioriteet P4

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
P4	T8: sellise metsa või muu metsamaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust (sihtvaldkond 4A)	2014-2017			2,50	92,73	2,70
		2014-2016			2,48	91,98	
		2014-2015			2,40	89,02	
	T12: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on parandada mulla majandamist ja/või vältida mullaerosiooni (sihtvaldkond 4C)	2014-2017			66,96	94,32	70,99
		2014-2016			63,28	89,13	
		2014-2015			44,32	62,43	
	T10: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on parandada veemajandust (sihtvaldkond 4 B)	2014-2017			66,96	104,75	63,93
		2014-2016			63,28	98,99	
		2014-2015			44,32	69,33	
	T9: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, millega toetatakse elurikkust ja/või maastikke (sihtvaldkond 4A)	2014-2017			68,14	97,00	70,25
		2014-2016			64,49	91,80	
		2014-2015			44,32	63,09	
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
P4	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	174 702 040,66	48,49	122 167 629,13	33,91	360 306 870,66
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 975 634,36	37,99	647 648,20	12,45	5 200 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			75 928,27	7,99	950 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			702,00	56,16	1 250,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	622 540,00	92,92	329 229,65	49,14	670 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			274,00	48,07	570,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 499 408,54	59,98	330 597,90	13,22	2 500 000,00
M04	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					2 500 000,00
M04.4	O3 - Toetatud meetmete/tegevuste arv	2014-2017			80,00	32,00	250,00
M08	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 214 617,87	121,46	212 354,20	21,24	1 000 000,00
M08.3	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			14 259,24	2,85	500 000,00
M08.3	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			5,00	2,50	200,00
M08.4	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			198 094,96	39,62	500 000,00

M10	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	105 733 169,61	45,70	79 257 129,43	34,26	231 353 666,66
M10.1	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017			489 528,37	74,06	661 000,00
M11	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	43 495 767,07	52,67	27 626 150,37	33,45	82 585 204,00
M11.1	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017			8 003,57	13,34	60 000,00
M11.2	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017			133 985,61	100,74	133 000,00
M12	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	19 360 903,21	57,12	13 764 519,38	40,61	33 898 000,00
M12.1	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017			20 123,32	85,85	23 440,00
M12.2	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017			58 397,62	92,69	63 000,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	800 000,00	25,81	0,00	0,00	3 100 000,00

Sihtvaldkond 5A							
FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
5A	Sihtvaldkonna 5A teemadel nõustatute koguarv (tk)	2014-2017			90,00	45,00	200,00
		2014-2016			19,00	9,50	
		2014-2015			1,00	0,50	
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
5A	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	217 520,00	29,00	96 666,05	12,89	750 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	217 520,00	87,01	96 666,05	38,67	250 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			90,00	45,00	200,00

Sihtvaldkond 5B

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
5B	T15: Koguinvesteering energiatöhususse (eurodes) (sihtvaldkond 5B)	2014-2017	36 022 775,68	180,11	6 940 511,00	34,70	20 000 000,00
		2014-2016	16 465 392,13	82,33			
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
5B	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 404 854,09	119,60	2 055 428,58	23,63	8 700 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	22 375,00	3,73	6 614,00	1,10	600 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			1 820,00	1,21	150 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			14,00	5,60	250,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	90 000,00	90,00	5 980,31	5,98	100 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			4,00	5,00	80,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 292 479,09	128,66	2 042 834,27	25,54	8 000 000,00
M04	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					20 000 000,00
M04.1	O3 - Toetatud meetmete/tegevuste arv	2014-2017			12,00	40,00	30,00
M04.2							
M04.3							

Sihtvaldkond 5C

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
5C	T16: Koguinvesteering taastuenergia tootmisse (eurodes) (sihtvaldkond 5C)	2014-2017	13 199 275,03	62,85	8 202 551,66	39,06	21 000 000,00
		2014-2016			795 534,13	3,79	
		2014-2015	3 040 573,00	14,48			
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
5C	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	7 202 348,94	55,73	3 412 352,80	26,41	12 922 941,17
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	940,00	0,19	0,00	0,00	500 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			0,00	0,00	125 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			0,00	0,00	175,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	10 120,00	101,20	2 560,00	25,60	10 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			0,00	0,00	10,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	2 988 000,00	99,60	1 528 725,00	50,96	3 000 000,00
M06	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					3 000 000,00
M06	O3 - Toetatud meetmete/tegevuste arv	2014-2017			0,00	0,00	1,00
M06.2	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			0,00	0,00	1,00
M06.4							
M08	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	4 203 288,94	53,12	1 881 067,80	23,77	7 912 941,17
M08	O5 - Kogupindala (hektarites)	2014-2017					6 800,00
M08.6	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			1 881 067,80	23,77	7 912 941,17
M08.6	O2 - Koguinvesteering	2014-2017			3 516 270,66	19,53	18 000 000,00
M16	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00

Sihtvaldkond 5D

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
5D	T18: sellise põllumajandusmaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside ja/või ammoniaagi heitkoguseid (sihtvaldkond 5D)	2014-2017			51,87	104,55	49,61
		2014-2016			49,56	99,90	
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
5D	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	9 240,00	1,81	2 995,38	0,59	510 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 700,00	0,34	0,00	0,00	500 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			0,00	0,00	75 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			0,00	0,00	75,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	7 540,00	75,40	2 995,38	29,95	10 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			2,00	20,00	10,00
M10	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00		0,00		0,00

Sihtvaldkond 5E

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
5E	T19: sellise põllumajandus- ja metsamaa osakaal, mida hõlmavad majandamislepingud, mis aitavad kaasa CO2 sidumisele ja säilitamisele (sihtvaldkond 5E)	2014-2017			14,89	100,25	14,85
		2014-2016			14,23	95,81	
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
5E	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	57 340,00	7,08	7 780,00	0,96	810 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	52 340,00	6,54	7 780,00	0,97	800 000,00
M01.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			0,00	0,00	125 000,00
M01.1	O12 - Koolituses osalejate arv	2014-2017			0,00	0,00	175,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	5 000,00	50,00	0,00	0,00	10 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			0,00	0,00	10,00
M10	O1 - Avaliku sektori	2014-2017	0,00		0,00		0,00

	kogukulud						
--	-----------	--	--	--	--	--	--

Sihtvaldkond 6A							
FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
6A	T20: Toetatud projektide abil loodud töökohad (sihtvaldkond 6A)	2014-2017			192,80	85,69	225,00
		2014-2016			39,40	17,51	
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
6A	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	65 586 894,39	66,89	30 101 642,19	30,70	98 050 000,00
M01	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
M02	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	1 980 000,00	99,00	20 452,86	1,02	2 000 000,00
M02.1	O13 - Nõustamist saanud toetusesaajate arv	2014-2017			26,00	1,63	1 600,00
M04	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	16 376 738,60	96,33	5 337 930,14	31,40	17 000 000,00
M04	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					42 500 000,00
M04	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017					50,00
M06	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	47 230 155,79	59,79	24 743 259,19	31,32	79 000 000,00
M06	O2 - Koguinvesteering	2014-2017					154 500 000,00
M06.2 M06.4	O4 - Toetatavate põllumajanduslike majapidamiste/toetusesaajate arv	2014-2017			164,00	43,16	380,00

Sihtvaldkond 6B

FA/M	Eesmärknäitaja nimi	Ajavahemik	Heakskiidetud tegevuste alusel (vajaduse korral)	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Sihtväärtus 2023. aastaks
6B	T23: Toetatud projektide abil loodud töökohad (Leader) (sihtvaldkond 6B)	2014-2017			200,80	71,71	280,00
		2014-2016			6,00	2,14	
		2014-2015					
	T21: sellise maaelanikkonna osakaal, keda hõlmavad kohaliku arengu strateegiad (sihtvaldkond 6B)	2014-2017			63,84	105,67	60,42
		2014-2016			63,84	105,67	
		2014-2015					
FA/M	Väljundinäitaja	Ajavahemik	Kohustused	Kasutuselevõtt (%)	Realiseeritud	Kasutuselevõtt (%)	Kavandatud 2023. aastaks
6B	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	89 262 866,30	99,18	14 164 094,47	15,74	90 000 000,00
M19	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017	89 262 866,30	99,18	14 164 094,47	15,74	90 000 000,00
M19	O18 - Kohalike algatusrühmadega hõlmatud elanikkond	2014-2017			499 457,00	105,65	472 730,00
M19	O19 - Valitud kohalike algatusrühmade arv	2014-2017			26,00	100,00	26,00
M19.1	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			1 587 868,47	93,40	1 700 000,00
M19.2	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			7 679 998,50	11,27	68 140 000,00
M19.3	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			237 930,52	9,52	2 500 000,00
M19.4	O1 - Avaliku sektori kogukulud	2014-2017			4 658 296,98	26,38	17 660 000,00

Dokumendid

Dokumendi pealkiri	Dokumendi liik	Dokumendi kuupäev	Kohalik viide	Komisjoni viide	Kontrollväärtus	Failid	Saatmiskuupäev	Saatja
AIR Financial Annex 2014EE06RDNP001	Finantslisa (süsteem)	28-06-2018		Ares(2018)3463091	3803527830	AIRfinancialAnnex2014EE06RDNP001_et.pdf	29-06-2018	npoderov
MAK 2014-2020 seirekomisjoni 13. istungi protokoll (seirearuande kinnitamine)	Muu lisa	27-06-2018		Ares(2018)3463091	1204846962	13. istungi protokoll	29-06-2018	npoderov
Kokkuvõte kodanikele 2017	Kokkuvõte kodanikele	25-06-2018		Ares(2018)3463091	1109215387	Kokkuvõte kodanikele 2017	29-06-2018	npoderov

